Лениво оценяване и програмиране от по-висок ред

Трифон Трифонов

Функционално програмиране, 2023/24 г.

3-10 януари 2024 г.

Тази презентация е достъпна под лиценза Creative Commons Признание-Некомерсиално-Споделяне на споделеното 4.0 Международен @ 🕦 🚱 🔘

• λ -изрази: $E ::= x \mid E_1(E_2) \mid \lambda x E$

- λ -изрази: $E ::= x \mid E_1(E_2) \mid \lambda x E$
- Изчислително правило: $(\lambda x \, E_1)(E_2) \mapsto E_1[x := E_2]$

3-10 януари 2024 г.

- λ -изрази: $E ::= x \mid E_1(E_2) \mid \lambda x E$
- Изчислително правило: $(\lambda x \, E_1)(E_2) \mapsto E_1[x := E_2]$
- В какъв ред прилагаме изчислителното правило?

- λ -изрази: $E ::= x \mid E_1(E_2) \mid \lambda x E$
- Изчислително правило: $(\lambda x \, E_1)(E_2) \mapsto E_1[x := E_2]$
- В какъв ред прилагаме изчислителното правило?
- Нека $f := \lambda x x!$, $g := \lambda z z^2 + z$

- λ -изрази: $E ::= x \mid E_1(E_2) \mid \lambda x E$
- ullet Изчислително правило: $(\lambda x \, E_1)(E_2) \mapsto E_1[x := E_2]$
- В какъв ред прилагаме изчислителното правило?
- Нека $f := \lambda x x!$, $g := \lambda z z^2 + z$
- g(f(4))

- λ -изрази: $E ::= x \mid E_1(E_2) \mid \lambda x E$
- Изчислително правило: $(\lambda x \, E_1)(E_2) \mapsto E_1[x := E_2]$
- В какъв ред прилагаме изчислителното правило?
- Нека $f := \lambda x x!$, $g := \lambda z z^2 + z$
- $g(f(4)) \longrightarrow ?$

- λ -изрази: $E ::= x \mid E_1(E_2) \mid \lambda x E$
- Изчислително правило: $(\lambda x \, E_1)(E_2) \mapsto E_1[x := E_2]$
- В какъв ред прилагаме изчислителното правило?
- Нека $f := \lambda x x!$, $g := \lambda z z^2 + z$
- $g(f(4)) \longrightarrow ?$
- g(f(4))

- λ -изрази: $E ::= x \mid E_1(E_2) \mid \lambda x E$
- Изчислително правило: $(\lambda x \, E_1)(E_2) \mapsto E_1[x := E_2]$
- В какъв ред прилагаме изчислителното правило?
- Нека $f := \lambda x x!$, $g := \lambda z z^2 + z$
- $g(f(4)) \longrightarrow ?$
- $g(f(4)) \longrightarrow g(\underline{4!})$

- λ -изрази: $E ::= x \mid E_1(E_2) \mid \lambda x E$
- Изчислително правило: $(\lambda x \, E_1)(E_2) \mapsto E_1[x := E_2]$
- В какъв ред прилагаме изчислителното правило?
- Нека $f := \lambda x x!$, $g := \lambda z z^2 + z$
- $g(f(4)) \longrightarrow ?$
- $g(f(4)) \longrightarrow g(\underline{4!}) \longrightarrow g(24)$

- λ -изрази: $E ::= x \mid E_1(E_2) \mid \lambda x E$
- Изчислително правило: $(\lambda x \, E_1)(E_2) \mapsto E_1[x := E_2]$
- В какъв ред прилагаме изчислителното правило?
- Нека $f := \lambda x x!$, $g := \lambda z z^2 + z$
- $g(f(4)) \longrightarrow ?$
- $g(f(4)) \longrightarrow g(\underline{4!}) \longrightarrow g(24) \longrightarrow 24^2 + 24$

- λ -изрази: $E ::= x \mid E_1(E_2) \mid \lambda x E$
- Изчислително правило: $(\lambda x \, E_1)(E_2) \mapsto E_1[x := E_2]$
- В какъв ред прилагаме изчислителното правило?
- Нека $f := \lambda x x!$, $g := \lambda z z^2 + z$
- $g(f(4)) \longrightarrow ?$
- $g(f(4)) \longrightarrow g(\underline{4!}) \longrightarrow g(24) \longrightarrow 24^2 + 24 \longrightarrow 600$

- λ -изрази: $E ::= x \mid E_1(E_2) \mid \lambda x E$
- Изчислително правило: $(\lambda x \, E_1)(E_2) \mapsto E_1[x := E_2]$
- В какъв ред прилагаме изчислителното правило?
- Нека $f := \lambda x x!$, $g := \lambda z z^2 + z$
- $g(f(4)) \longrightarrow ?$
- $g(f(4)) \longrightarrow g(\underline{4!}) \longrightarrow g(24) \longrightarrow 24^2 + 24 \longrightarrow 600$
- g(f(4))

- λ -изрази: $E ::= x \mid E_1(E_2) \mid \lambda x E$
- Изчислително правило: $(\lambda x \, E_1)(E_2) \mapsto E_1[x := E_2]$
- В какъв ред прилагаме изчислителното правило?
- Нека $f := \lambda x x!$, $g := \lambda z z^2 + z$
- $g(f(4)) \longrightarrow ?$
- $g(f(4)) \longrightarrow g(\underline{4!}) \longrightarrow g(24) \longrightarrow 24^2 + 24 \longrightarrow 600$
- $g(f(4)) \longrightarrow (f(4))^2 + f(4)$

2/29

- λ -изрази: $E ::= x \mid E_1(E_2) \mid \lambda x E$
- Изчислително правило: $(\lambda x \, E_1)(E_2) \mapsto E_1[x := E_2]$
- В какъв ред прилагаме изчислителното правило?
- Нека $f := \lambda x x!$, $g := \lambda z z^2 + z$
- $g(f(4)) \longrightarrow ?$
- $g(f(4)) \longrightarrow g(\underline{4!}) \longrightarrow g(24) \longrightarrow 24^2 + 24 \longrightarrow 600$
- $g(f(4)) \longrightarrow (f(4))^2 + f(4) \longrightarrow (\underline{4!})^2 + \underline{4!}$

- λ -изрази: $E ::= x \mid E_1(E_2) \mid \lambda x E$
- Изчислително правило: $(\lambda x \, E_1)(E_2) \mapsto E_1[x := E_2]$
- В какъв ред прилагаме изчислителното правило?
- Нека $f := \lambda x x!$, $g := \lambda z z^2 + z$
- $g(f(4)) \longrightarrow ?$
- $g(f(4)) \longrightarrow g(\underline{4!}) \longrightarrow g(24) \longrightarrow 24^2 + 24 \longrightarrow 600$
- $g(f(4)) \longrightarrow (f(4))^2 + f(4) \longrightarrow (\underline{4!})^2 + \underline{4!} \longrightarrow 24^2 + 24$

- λ -изрази: $E ::= x \mid E_1(E_2) \mid \lambda x E$
- Изчислително правило: $(\lambda x \, E_1)(E_2) \mapsto E_1[x := E_2]$
- В какъв ред прилагаме изчислителното правило?
- Нека $f := \lambda x x!$, $g := \lambda z z^2 + z$
- $g(f(4)) \longrightarrow ?$
- $g(f(4)) \longrightarrow g(\underline{4!}) \longrightarrow g(24) \longrightarrow 24^2 + 24 \longrightarrow 600$
 - оценява се отвътре навън
- $g(f(4)) \longrightarrow (f(4))^2 + f(4) \longrightarrow (\underline{4!})^2 + \underline{4!} \longrightarrow 24^2 + 24 \longrightarrow 600$
 - оценява се отвън навътре

- λ -изрази: $E ::= x \mid E_1(E_2) \mid \lambda x E$
- Изчислително правило: $(\lambda x \, E_1)(E_2) \mapsto E_1[x := E_2]$
- В какъв ред прилагаме изчислителното правило?
- Нека $f := \lambda x x!$, $g := \lambda z z^2 + z$
- $g(f(4)) \longrightarrow ?$
- $g(f(4)) \longrightarrow g(\underline{4!}) \longrightarrow g(24) \longrightarrow 24^2 + 24 \longrightarrow 600$
 - оценява се отвътре навън
 - стриктно (апликативно, лакомо) оценяване
- $g(f(4)) \longrightarrow (f(4))^2 + f(4) \longrightarrow (\underline{4!})^2 + \underline{4!} \longrightarrow 24^2 + 24 \longrightarrow 600$
 - оценява се отвън навътре
 - нестриктно (нормално, лениво) оценяване

Стриктното оценяване

• се използва в повечето езици за програмиране

3/29

- се използва в повечето езици за програмиране
- се нарича още "call-by-value" (извикване по стойност)

- се използва в повечето езици за програмиране
- се нарича още "call-by-value" (извикване по стойност)
- позволява лесно да се контролира редът на изпълнение

- се използва в повечето езици за програмиране
- се нарича още "call-by-value" (извикване по стойност)
- позволява лесно да се контролира редът на изпълнение
- пестеливо откъм памет, понеже "пази чисто"

Стриктното оценяване

- се използва в повечето езици за програмиране
- се нарича още "call-by-value" (извикване по стойност)
- позволява лесно да се контролира редът на изпълнение
- пестеливо откъм памет, понеже "пази чисто"

Стриктното оценяване

- се използва в повечето езици за програмиране
- се нарича още "call-by-value" (извикване по стойност)
- позволява лесно да се контролира редът на изпълнение
- пестеливо откъм памет, понеже "пази чисто"

Нестриктното оценяване

• е по-рядко използвано

Стриктното оценяване

- се използва в повечето езици за програмиране
- се нарича още "call-by-value" (извикване по стойност)
- позволява лесно да се контролира редът на изпълнение
- пестеливо откъм памет, понеже "пази чисто"

- е по-рядко използвано
- въпреки това се среща в някаква форма в повечето езици!

Стриктното оценяване

- се използва в повечето езици за програмиране
- се нарича още "call-by-value" (извикване по стойност)
- позволява лесно да се контролира редът на изпълнение
- пестеливо откъм памет, понеже "пази чисто"

- е по-рядко използвано
- въпреки това се среща в някаква форма в повечето езици!
 - x = p != nullptr ? p->data : 0;

Стриктното оценяване

- се използва в повечето езици за програмиране
- се нарича още "call-by-value" (извикване по стойност)
- позволява лесно да се контролира редът на изпълнение
- пестеливо откъм памет, понеже "пази чисто"

- е по-рядко използвано
- въпреки това се среща в някаква форма в повечето езици!
 - x = p != nullptr ? p->data : 0;
 - found = i < n && a[i] == x

Стриктното оценяване

- се използва в повечето езици за програмиране
- се нарича още "call-by-value" (извикване по стойност)
- позволява лесно да се контролира редът на изпълнение
- пестеливо откъм памет, понеже "пази чисто"

- е по-рядко използвано
- въпреки това се среща в някаква форма в повечето езици!
 - x = p != nullptr ? p->data : 0;
 - found = i < n && a[i] == x
- нарича се още "call-by-name" (извикване по име)

Стриктното оценяване

- се използва в повечето езици за програмиране
- се нарича още "call-by-value" (извикване по стойност)
- позволява лесно да се контролира редът на изпълнение
- пестеливо откъм памет, понеже "пази чисто"

- е по-рядко използвано
- въпреки това се среща в някаква форма в повечето езици!
 - x = p != nullptr ? p->data : 0;
 - found = i < n && a[i] == x
- нарича се още "call-by-name" (извикване по име)
- може да спести сметки, понеже "изхвърля боклуците"


```
(define (f x y) (if (< x 5) x y))
(define (g l)  (f (car l) (cadr l)))</pre>
```

```
(define (f x y) (if (< x 5) x y))

(define (g 1) (f (car 1) (cadr 1)))

(g '(3)) \longrightarrow (f (car '(3)) (cadr '(3)))
```

```
\frac{\text{(define (f x y) (if (< x 5) x y))}}{\text{(define (g 1) (f (car 1) (cadr 1)))}} \longrightarrow \text{(f } \frac{\text{(car '(3))}}{\text{(cadr '(3))}} \text{ (cadr '(3)))}
```

3-10 януари 2024 г.

```
\frac{(\text{define } (\text{f x y}) \ (\text{if } (< \text{x 5}) \text{ x y}))}{(\text{define } (\text{g 1}) \ (\text{f } (\text{car 1}) \ (\text{cadr 1})))} \longrightarrow (\text{f } \frac{(\text{car '(3)})}{(\text{cadr '(3)})} \longrightarrow (\text{pewkal})
```

```
(define (f x y) (if (< x 5) x y))
(define (g 1) (f (car 1) (cadr 1)))
\frac{(g '(3))}{\longrightarrow} (f \underline{(car '(3))} (cadr '(3))) \longrightarrow \Gamma_{pewka!}
f x y = if x < 5 then x else y
g 1 = f (head 1) (head (tail 1))
```

```
(define (f x y) (if (< x 5) x y))
(define (g 1) (f (car 1) (cadr 1)))
\frac{(g '(3))}{\longrightarrow} (f \underline{(car '(3))} (cadr '(3))) \longrightarrow \Gamma_{pewka!}
f x y = if x < 5 then x else y
g 1 = f (head 1) (head (tail 1))
g [3]
```

3-10 януари 2024 г.

```
(define (f x y) (if (< x 5) x y))
(define (g 1) (f (car 1) (cadr 1)))
\frac{(g '(3))}{\longrightarrow} (f \underline{(car '(3))} (cadr '(3))) \longrightarrow \Gamma_{pewka!}
f x y = if x < 5 then x else y
g 1 = f (head 1) (head (tail 1))
g [3] \longrightarrow f (head [3]) (head (tail [3]))
```

4 / 29

```
(define (f x y) (if (< x 5) x y))
(define (g 1) (f (car 1) (cadr 1)))
\frac{(g '(3))}{\longrightarrow} \text{ (f } \frac{(\text{car }'(3))}{3 \text{ (cadr }'(3))}) \longrightarrow \text{Грешка!}
f x y = if x < 5 then x else y
g 1 = f (head 1) (head (tail 1))
\frac{g [3]}{\longrightarrow} \text{ if (head [3]) (head (tail [3]))}
\longrightarrow \text{ if head } [3] < 5 \text{ then head } [3] \text{ else head (tail [3])}
```

```
(define (f x y) (if (< x 5) x y))
(define (g 1) (f (car 1) (cadr 1)))
 (g'(3)) \longrightarrow (f(car'(3))(cadr'(3)))
          \longrightarrow (f 3 (cadr '(3))) \longrightarrow Грешка!
f x y = if x < 5 then x else y
g l = f (head l) (head (tail l))
 g [3] \longrightarrow f (head [3]) (head (tail [3]))
       \rightarrow if head [3] < 5 then head [3] else head (tail [3])
       \longrightarrow if 3 < 5 then head [3] else head (tail [3])
```

```
(define (f x y) (if (< x 5) x y))
(define (g 1) (f (car 1) (cadr 1)))
 (g'(3)) \longrightarrow (f(car'(3))(cadr'(3)))
          \longrightarrow (f 3 (cadr '(3))) \longrightarrow Грешка!
f x y = if x < 5 then x else y
g l = f (head l) (head (tail l))
 g [3] \longrightarrow f (head [3]) (head (tail [3]))
       \rightarrow if head [3] < 5 then head [3] else head (tail [3])
       \rightarrow if 3 < 5 then head [3] else head (tail [3])
       \rightarrow if True then head [3] else head (tail [3])
```

```
(define (f x y) (if (< x 5) x y))
(define (g 1) (f (car 1) (cadr 1)))
 (g'(3)) \longrightarrow (f(car'(3))(cadr'(3)))
           \longrightarrow (f 3 (cadr '(3))) \longrightarrow Грешка!
f x y = if x < 5 then x else y
g l = f (head l) (head (tail l))
 g [3] \longrightarrow f (head [3]) (head (tail [3]))
       \rightarrow if head [3] < 5 then head [3] else head (tail [3])
       \rightarrow if 3 < 5 then head [3] else head (tail [3])
       \rightarrow if True then head [3] else head (tail [3])
       \longrightarrow head [3]
```

```
(define (f x y) (if (< x 5) x y))
(define (g 1) (f (car 1) (cadr 1)))
 (g'(3)) \longrightarrow (f(car'(3))(cadr'(3)))
           \longrightarrow (f 3 (cadr '(3))) \longrightarrow Грешка!
f x y = if x < 5 then x else y
g l = f (head l) (head (tail l))
 g [3] \longrightarrow f (head [3]) (head (tail [3]))
       \longrightarrow if head [3] < 5 then head [3] else head (tail [3])
       \rightarrow if 3 < 5 then head [3] else head (tail [3])
       \rightarrow if True then head [3] else head (tail [3])
       \longrightarrow head [3] \longrightarrow 3
```

• всеки път когато апликативното оценяване дава резултат и нормалното оценяване дава резултат

- всеки път когато апликативното оценяване дава резултат и нормалното оценяване дава резултат
- има случаи, когато нормалното оценяване дава резултат, но апликативното не!

- всеки път когато апликативното оценяване дава резултат и нормалното оценяване дава резултат
- има случаи, когато нормалното оценяване дава резултат, но апликативното не!
- нещо повече:

Теорема (за нормализация, Curry)

Ако има някакъв ред на оценяване на програмата, който достига до резултат, то и с нормална стратегия на оценяване ще достигнем до същия резултат.

- всеки път когато апликативното оценяване дава резултат и нормалното оценяване дава резултат
- има случаи, когато нормалното оценяване дава резултат, но апликативното не!
- нещо повече:

Теорема (за нормализация, Curry)

Ако има някакъв ред на оценяване на програмата, който достига до резултат, то и с нормална стратегия на оценяване ще достигнем до същия резултат.

Следствие

Ако с нормално оценяване програмата даде грешка или не завърши, то няма да получим резултат с никоя друга стратегия на оценяване.

3-10 януари 2024 г.

Ако
$$g(z) = z^2 + z$$
, $g(g(g(2))) = ?$

Ако
$$g(z) = z^2 + z$$
, $g(g(g(2))) = ?$
 $g(g(g(2)))$

Ако
$$g(z)=z^2+z$$
, $g(g(g(2)))=?$
$$g(g(g(2))) \mapsto g(g(2))^2+g(g(2))$$

Ако
$$g(z)=z^2+z$$
, $g(g(g(2)))=?$
$$g(g(g(2))) \mapsto g(g(2))^2+g(g(2)) \mapsto (g(2)^2+g(2))^2+g(2)^2+g(2)$$

Ако
$$g(z)=z^2+z$$
, $g(g(g(2)))=?$
$$g(g(g(2))) \mapsto g(g(2))^2+g(g(2))\mapsto (g(2)^2+g(2))^2+g(2)^2+g(2)\mapsto ((2^2+2)^2+2^2+2)+(2^2+2)^2+2^2+2\mapsto \dots$$

Ако
$$g(z)=z^2+z$$
, $g(g(g(2)))=?$
$$g(g(g(2))) \mapsto g(g(2))^2+g(g(2)) \mapsto (g(2)^2+g(2))^2+g(2)^2+g(2) \mapsto ((2^2+2)^2+2^2+2)+(2^2+2)^2+2^2+2 \mapsto \dots$$

Времето и паметта нарастват експоненциално!

6 / 29

Ако
$$g(z)=z^2+z$$
, $g(g(g(2)))=?$
$$g(g(g(2))) \mapsto g(g(2))^2+g(g(2))\mapsto (g(2)^2+g(2))^2+g(2)^2+g(2)\mapsto ((2^2+2)^2+2^2+2)+(2^2+2)^2+2^2+2\mapsto \dots$$

Идея:
$$(\lambda x E_1)(E_2) \mapsto \text{let } x = E_2 \text{ in } E_1$$

Ако
$$g(z)=z^2+z$$
, $g(g(g(2)))=?$
$$g(g(g(2))) \mapsto g(g(2))^2+g(g(2))\mapsto (g(2)^2+g(2))^2+g(2)^2+g(2)\mapsto ((2^2+2)^2+2^2+2)+(2^2+2)^2+2^2+2\mapsto \dots$$

Идея:
$$(\lambda x E_1)(E_2) \mapsto \text{let } x = E_2 \text{ in } E_1$$

Ако
$$g(z)=z^2+z$$
, $g(g(g(2)))=?$
$$g(g(g(2))) \mapsto g(g(2))^2+g(g(2))\mapsto (g(2)^2+g(2))^2+g(2)^2+g(2)\mapsto ((2^2+2)^2+2^2+2)+(2^2+2)^2+2^2+2\mapsto \dots$$

Идея:
$$(\lambda x E_1)(E_2) \mapsto \text{let } x = E_2 \text{ in } E_1$$

$$g(g(g(2))) \mapsto \text{let } x = g(g(2)) \text{ in } x^2 + x$$

Ако
$$g(z)=z^2+z$$
, $g(g(g(2)))=?$
$$g(g(g(2))) \mapsto g(g(2))^2+g(g(2)) \mapsto (g(2)^2+g(2))^2+g(2)^2+g(2) \mapsto ((2^2+2)^2+2^2+2)+(2^2+2)^2+2^2+2 \mapsto \dots$$

Идея:
$$(\lambda x E_1)(E_2) \mapsto \text{let } x = E_2 \text{ in } E_1$$

$$g(g(g(2))) \mapsto \text{let } x = g(g(2)) \text{ in } x^2 + x \mapsto \\ \mapsto \text{let } y = g(2) \text{ in let } x = y^2 + y \text{ in } x^2 + x$$

Ако
$$g(z)=z^2+z$$
, $g(g(g(2)))=?$
$$g(g(g(2))) \mapsto g(g(2))^2+g(g(2)) \mapsto (g(2)^2+g(2))^2+g(2)^2+g(2) \mapsto ((2^2+2)^2+2^2+2)+(2^2+2)^2+2^2+2 \mapsto \dots$$

Идея:
$$(\lambda x E_1)(E_2) \mapsto \mathsf{let} \ x = E_2 \ \mathsf{in} \ E_1$$

$$g(g(g(2)))$$
 \mapsto let $x = g(g(2))$ in $x^2 + x \mapsto$
 \mapsto let $y = g(2)$ in let $x = y^2 + y$ in $x^2 + x \mapsto$
 \mapsto let $z = 2$ in let $y = z^2 + z$ in let $x = y^2 + y$ in $x^2 + x$

Ако
$$g(z)=z^2+z$$
, $g(g(g(2)))=?$
$$g(g(g(2))) \mapsto g(g(2))^2+g(g(2)) \mapsto (g(2)^2+g(2))^2+g(2)^2+g(2) \mapsto ((2^2+2)^2+2^2+2)+(2^2+2)^2+2^2+2 \mapsto \dots$$

Идея:
$$(\lambda x E_1)(E_2) \mapsto \mathsf{let}\ x = E_2 \mathsf{ in } E_1$$

$$g(g(g(2)))$$
 \mapsto let $x = g(g(2))$ in $x^2 + x \mapsto$
 \mapsto let $y = g(2)$ in let $x = y^2 + y$ in $x^2 + x \mapsto$
 \mapsto let $z = 2$ in let $y = z^2 + z$ in let $x = y^2 + y$ in $x^2 + x \mapsto$
 \mapsto let $y = 6$ in let $x = y^2 + y$ in $x^2 + x$

Ако
$$g(z)=z^2+z$$
, $g(g(g(2)))=?$
$$g(g(g(2))) \mapsto g(g(2))^2+g(g(2)) \mapsto (g(2)^2+g(2))^2+g(2)^2+g(2) \mapsto ((2^2+2)^2+2^2+2)+(2^2+2)^2+2^2+2 \mapsto \dots$$

Идея:
$$(\lambda x E_1)(E_2) \mapsto \mathsf{let}\ x = E_2 \mathsf{ in } E_1$$

$$g(g(g(2))) \mapsto \text{let } x = g(g(2)) \text{ in } x^2 + x \mapsto \\ \mapsto \text{let } y = g(2) \text{ in let } x = y^2 + y \text{ in } x^2 + x \mapsto \\ \mapsto \text{let } z = 2 \text{ in let } y = z^2 + z \text{ in let } x = y^2 + y \text{ in } x^2 + x \mapsto \\ \mapsto \text{let } y = 6 \text{ in let } x = y^2 + y \text{ in } x^2 + x \mapsto \\ \mapsto \text{let } x = 42 \text{ in } x^2 + x \mapsto 1806$$

Ако
$$g(z)=z^2+z$$
, $g(g(g(2)))=?$
$$g(g(g(2))) \mapsto g(g(2))^2+g(g(2))\mapsto (g(2)^2+g(2))^2+g(2)^2+g(2)\mapsto ((2^2+2)^2+2^2+2)+(2^2+2)^2+2^2+2\mapsto \dots$$

Времето и паметта нарастват експоненциално!

Идея:
$$(\lambda x E_1)(E_2) \mapsto \mathsf{let} \ x = E_2 \ \mathsf{in} \ E_1$$

$$g(g(g(2))) \mapsto \text{let } x = g(g(2)) \text{ in } x^2 + x \mapsto \\ \mapsto \text{let } y = g(2) \text{ in let } x = y^2 + y \text{ in } x^2 + x \mapsto \\ \mapsto \text{let } z = 2 \text{ in let } y = z^2 + z \text{ in let } x = y^2 + y \text{ in } x^2 + x \mapsto \\ \mapsto \text{let } y = 6 \text{ in let } x = y^2 + y \text{ in } x^2 + x \mapsto \\ \mapsto \text{let } x = 42 \text{ in } x^2 + x \mapsto 1806$$

• Избягва се повторението чрез споделяне на общи подизрази

Ако
$$g(z)=z^2+z$$
, $g(g(g(2)))=?$
$$g(g(g(2))) \mapsto g(g(2))^2+g(g(2))\mapsto (g(2)^2+g(2))^2+g(2)^2+g(2)\mapsto ((2^2+2)^2+2^2+2)+(2^2+2)^2+2^2+2\mapsto \dots$$

Идея:
$$(\lambda x E_1)(E_2) \mapsto \mathsf{let} \ x = E_2 \ \mathsf{in} \ E_1$$

$$g(g(g(2))) \mapsto \text{let } x = g(g(2)) \text{ in } x^2 + x \mapsto \\ \mapsto \text{let } y = g(2) \text{ in let } x = y^2 + y \text{ in } x^2 + x \mapsto \\ \mapsto \text{let } z = 2 \text{ in let } y = z^2 + z \text{ in let } x = y^2 + y \text{ in } x^2 + x \mapsto \\ \mapsto \text{let } y = 6 \text{ in let } x = y^2 + y \text{ in } x^2 + x \mapsto \\ \mapsto \text{let } x = 42 \text{ in } x^2 + x \mapsto 1806$$

- Избягва се повторението чрез споделяне на общи подизрази
- Заместването се извършва чак когато е абсолютно наложително

 $\mathsf{B}\mathtt{b}\mathtt{b}$ всеки даден момент $\mathsf{Haskell}$ оценява някой израз s.

• ako $s \equiv \text{if } e \text{ then } e_1 \text{ else } e_2$

- ako $s \equiv \text{if } e \text{ then } e_1 \text{ else } e_2$
 - първо се оценява е

- ako $s \equiv \text{if } e \text{ then } e_1 \text{ else } e_2$
 - първо се оценява е
 - ullet ако оценката е ${\tt True}$, се преминава към оценката на e_1

 $\mathsf{B}\mathtt{\bar{b}}\mathsf{B}$ всеки даден момент Haskell оценява някой израз s.

- ako $s \equiv \text{if } e \text{ then } e_1 \text{ else } e_2$
 - първо се оценява е
 - ullet ако оценката е ${
 m True}$, се преминава към оценката на e_1
 - ullet ако оценката е False, се преминава към оценката на e_2

- ullet ako $s\equiv ext{if } e ext{ then } e_1 ext{ else } e_2$
 - първо се оценява е
 - ullet ако оценката е ${\tt True}$, се преминава към оценката на e_1
 - ullet ако оценката е False, се преминава към оценката на e_2
- ако $s \equiv f \ e_1 \ e_2 \ \dots \ e_n$, за f n-местна примитивна функция:

- ako $s \equiv \text{if } e \text{ then } e_1 \text{ else } e_2$
 - първо се оценява е
 - ullet ако оценката е $\overline{\text{True}}$, се преминава към оценката на e_1
 - ullet ако оценката е False, се преминава към оценката на e_2
- ullet ако $s\equiv {
 m f}\ e_1\ e_2\ \dots\ e_n$, за ${
 m f}\ -\ n$ -местна примитивна функция:
 - ullet оценяват се последователно e_1, \dots, e_n

- ako $s \equiv \text{if } e \text{ then } e_1 \text{ else } e_2$
 - първо се оценява е
 - ullet ако оценката е ${
 m True}$, се преминава към оценката на e_1
 - ullet ако оценката е False, се преминава към оценката на e_2
- ullet ако $s\equiv {
 m f}\ e_1\ e_2\ \dots\ e_n$, за ${
 m f}\ -$ n-местна примитивна функция:
 - ullet оценяват се последователно e_1, \dots, e_n
 - прилага се примитивната операция над оценките им

- ako $s \equiv \text{if } e \text{ then } e_1 \text{ else } e_2$
 - първо се оценява е
 - ullet ако оценката е True, се преминава към оценката на e_1
 - ullet ако оценката е False, се преминава към оценката на e_2
- ullet ако $s\equiv {
 m f}\ e_1\ e_2\ \dots\ e_n$, за ${
 m f}\ -$ n-местна примитивна функция:
 - ullet оценяват се последователно e_1, \dots, e_n
 - прилага се примитивната операция над оценките им
- ullet нека сега да допуснем, че $s \equiv f \, e$

 $\mathsf{B}\mathtt{b}\mathsf{b}$ всеки даден момент $\mathsf{Haskell}$ оценява някой израз s.

- ullet ako $s\equiv ext{if } e ext{ then } e_1 ext{ else } e_2$
 - първо се оценява е
 - ullet ако оценката е $\overline{\text{True}}$, се преминава към оценката на e_1
 - ullet ако оценката е False, се преминава към оценката на e_2
- ullet ако $s\equiv {
 m f}\ e_1\ e_2\ \dots\ e_n$, за ${
 m f}\ -$ n-местна примитивна функция:
 - оценяват се последователно e_1, \dots, e_n
 - прилага се примитивната операция над оценките им
- ullet нека сега да допуснем, че $s \equiv f e$
- първо се оценява f, за да разберем как да продължим

 $\mathsf{B}\mathtt{b}\mathsf{b}$ всеки даден момент $\mathsf{Haskell}$ оценява някой израз s.

- ako $s \equiv \text{if } e \text{ then } e_1 \text{ else } e_2$
 - първо се оценява е
 - ullet ако оценката е $\overline{\text{True}}$, се преминава към оценката на e_1
 - ullet ако оценката е False, се преминава към оценката на e_2
- ullet ако $s\equiv {
 m f}\ e_1\ e_2\ \dots\ e_n$, за ${
 m f}\ -$ n-местна примитивна функция:
 - ullet оценяват се последователно e_1, \dots, e_n
 - прилага се примитивната операция над оценките им
- ullet нека сега да допуснем, че $s \equiv f e$
- първо се оценява f, за да разберем как да продължим
- ако f $x_1 \ldots x_n \mid g_1 = t_1 \ldots \mid g_k = t_k$ е дефинирана чрез пазачи:

- ako $s \equiv \text{if } e \text{ then } e_1 \text{ else } e_2$
 - първо се оценява е
 - ullet ако оценката е ${\tt True}$, се преминава към оценката на e_1
 - ullet ако оценката е False, се преминава към оценката на e_2
- ullet ако $s\equiv {
 m f}\ e_1\ e_2\ \dots\ e_n$, за ${
 m f}\ -$ n-местна примитивна функция:
 - ullet оценяват се последователно e_1, \dots, e_n
 - прилага се примитивната операция над оценките им
- ullet нека сега да допуснем, че $s \equiv f e$
- първо се оценява f, за да разберем как да продължим
- ако f $x_1 \ldots x_n \mid g_1 = t_1 \ldots \mid g_k = t_k$ е дефинирана чрез пазачи:
 - тогава f се замества с израза:

```
\langle x_1 \ldots x_n \rangle if g_1 then f_1 else ... if g_k then f_k else error "..."
```

Кога се налага оценяване на израз?

 $\mathsf{B}\mathtt{\bar{b}}\mathsf{B}$ всеки даден момент $\mathsf{Haskell}$ оценява някой израз s.

- ako $s \equiv \text{if } e \text{ then } e_1 \text{ else } e_2$
 - първо се оценява е
 - ullet ако оценката е True, се преминава към оценката на e_1
 - ullet ако оценката е False, се преминава към оценката на e_2
- ullet ако $s\equiv {
 m f}\ e_1\ e_2\ \dots\ e_n$, за ${
 m f}\ -$ n-местна примитивна функция:
 - ullet оценяват се последователно e_1, \dots, e_n
 - прилага се примитивната операция над оценките им
- ullet нека сега да допуснем, че $s \equiv f e$
- първо се оценява f, за да разберем как да продължим
- ако f $x_1 ... x_n \mid g_1 = t_1 ... \mid g_k = t_k$ е дефинирана чрез пазачи:
 - тогава f се замества с израза:

```
\langle x_1 \ldots x_n \rangle if g_1 then f_1 else ... if g_k then f_k else error "..."
```

• ако f е конструктор (константа), оценката остава f e

Кога се налага оценяване на израз?

Във всеки даден момент Haskell оценява някой израз s.

- ako $s \equiv \text{if } e \text{ then } e_1 \text{ else } e_2$
 - първо се оценява е
 - ullet ако оценката е ${\tt True}$, се преминава към оценката на e_1
 - ullet ако оценката е False, се преминава към оценката на e_2
- ullet ако $s\equiv {
 m f}\ e_1\ e_2\ \dots\ e_n$, за ${
 m f}\ -$ n-местна примитивна функция:
 - ullet оценяват се последователно e_1, \dots, e_n
 - прилага се примитивната операция над оценките им
- ullet нека сега да допуснем, че $s \equiv f \, e$
- първо се оценява f, за да разберем как да продължим
- ако f $x_1 ... x_n$ | $g_1 = t_1 ...$ | $g_k = t_k$ е дефинирана чрез пазачи:
 - тогава f се замества с израза:

```
\langle x_1 \dots x_n \rangle if g_1 then f_1 else ... if g_k then f_k else error "..."
```

- ullet ако f е конструктор (константа), оценката остава f e
- ако f = $p \to t$, където p е образец, редът на оценяване зависи от образеца!

Как се оценява $(p \rightarrow t)$ e?

ullet ако $p \equiv c$ е константа

- ако $p \equiv c$ е константа
 - преминава се към оценката на аргумента е

- ако $p \equiv c$ е константа
 - преминава се към оценката на аргумента е
 - ullet ако се установи че оценката тя съвпада с константата c, преминава се към оценката на тялото t

- ако $p \equiv c$ е константа
 - преминава се към оценката на аргумента е
 - ullet ако се установи че оценката тя съвпада с константата c, преминава се към оценката на тялото t
- ullet ако $p\equiv$ $\underline{\ }$ е анонимният образец

- ullet ако $p \equiv c$ е константа
 - преминава се към оценката на аргумента е
 - ullet ако се установи че оценката тя съвпада с константата c, преминава се към оценката на тялото t
- ullet ако $p\equiv$ $\underline{\ }$ е анонимният образец
 - ullet преминава се директно към оценката на t без да се оценява e

- ullet ако $p \equiv c$ е константа
 - преминава се към оценката на аргумента е
 - ullet ако се установи че оценката тя съвпада с константата c, преминава се към оценката на тялото t
- ullet ако $p\equiv$ $\underline{\ }$ е анонимният образец
 - ullet преминава се директно към оценката на t без да се оценява e
- ullet ако $p \equiv \mathbf{x}$ е променлива

- ullet ако $p \equiv c$ е константа
 - преминава се към оценката на аргумента е
 - ullet ако се установи че оценката тя съвпада с константата c, преминава се към оценката на тялото t
- ullet ако $p\equiv$ $\underline{\ }$ е анонимният образец
 - ullet преминава се директно към оценката на t без да се оценява e
- ullet ако $p \equiv \mathbf{x}$ е променлива
 - преминава се към оценка на израза t като се въвежда локалната дефиниция x = e

- ако $p \equiv c$ е константа
 - преминава се към оценката на аргумента е
 - ullet ако се установи че оценката тя съвпада с константата c, преминава се към оценката на тялото t
- ullet ако $p\equiv$ $\underline{\ }$ е анонимният образец
 - ullet преминава се директно към оценката на t без да се оценява e
- ullet ако $p \equiv \mathbf{x}$ е променлива
 - преминава се към оценка на израза t като се въвежда локалната дефиниция x = e
- ako $p \equiv (p_1, p_2, ..., p_n)$

- ако $p \equiv c$ е константа
 - преминава се към оценката на аргумента е
 - ullet ако се установи че оценката тя съвпада с константата c, преминава се към оценката на тялото t
- ullet ако $p\equiv$ $\underline{\ }$ е анонимният образец
 - ullet преминава се директно към оценката на t без да се оценява e
- ullet ако $p \equiv \mathbf{x}$ е променлива
 - преминава се към оценка на израза t като се въвежда локалната дефиниция x = e
- ako $p \equiv (p_1, p_2, ..., p_n)$
 - преминава се към оценката на е

- ако $p \equiv c$ е константа
 - преминава се към оценката на аргумента е
 - ullet ако се установи че оценката тя съвпада с константата c, преминава се към оценката на тялото t
- ullet ако $p\equiv$ $\underline{\ }$ е анонимният образец
 - ullet преминава се директно към оценката на t без да се оценява e
- ullet ако $p \equiv \mathbf{x}$ е променлива
 - преминава се към оценка на израза t като се въвежда локалната дефиниция x = e
- ako $p \equiv (p_1, p_2, ..., p_n)$
 - преминава се към оценката на е
 - като се установи, че тя е от вида (e_1, e_2, \ldots, e_n) , преминава се към оценката на израза $(p_1 p_2 \ldots p_n \rightarrow t)$ $e_1 e_2 \ldots e_n$

$$ullet$$
 ako $p\equiv (p_h\!:\!p_t)$

- aко $p \equiv (p_h: p_t)$
 - преминава се към оценката на е

- aко $p \equiv (p_h: p_t)$
 - преминава се към оценката на е
 - ullet ако се установи, че тя е от вида $(e_h:e_t)$, преминава се към оценката на израза $(p_h p_t b_t)$ $v_h e_t$

- ako $p \equiv (p_h : p_t)$
 - преминава се към оценката на е
 - ullet ако се установи, че тя е от вида $(e_h\colon e_t)$, преминава се към оценката на израза $(\pred p_t \pred p_t)$ $e_h\ e_t$
- ако $p \equiv [p_1, p_2, ..., p_n]$

- ako $p \equiv (p_h : p_t)$
 - преминава се към оценката на е
 - ullet ако се установи, че тя е от вида $(e_h\colon e_t)$, преминава се към оценката на израза $(\predpt p_t = b)$ e_h e_t
- ако $p \equiv [p_1, p_2, ..., p_n]$
 - преминава се към оценката на е

- ullet ако $p \equiv (p_h : p_t)$
 - преминава се към оценката на е
 - ullet ако се установи, че тя е от вида $(e_h\colon e_t)$, преминава се към оценката на израза $(\predpt p_t -> t)\ e_h\ e_t$
- ullet ako $p \equiv [p_1, p_2, \ldots, p_n]$
 - преминава се към оценката на е
 - ullet ако се установи, че тя е от вида $[e_1, e_2, \ldots, e_n]$, преминава се към оценката на израза $(\pred_p p_2 \ldots p_n \rightarrow t) \ensuremath{e_1} \ensuremath{e_2} \ensuremath{e_2} \ensuremath{e_n}$

- ако $p \equiv (p_h: p_t)$
 - преминава се към оценката на е
 - ако се установи, че тя е от вида $(e_h:e_t)$, преминава се към оценката на израза $(p_h p_t -> t) e_h e_t$
- ако $p \equiv [p_1, p_2, ..., p_n]$
 - преминава се към оценката на е
 - ако се установи, че тя е от вида $[e_1, e_2, \ldots, e_n]$, преминава се към оценката на израза $(p_1 p_2 \ldots p_n \rightarrow t) e_1 e_2 \ldots e_n$
 - всъщност е еквивалентно да разгледаме p като $p_1:p_2:\ldots:p_n:[]$

- ako $p \equiv (p_h: p_t)$
 - преминава се към оценката на е
 - ако се установи, че тя е от вида $(e_h:e_t)$, преминава се към оценката на израза $(p_h p_t -> t) e_h e_t$
- aко $p \equiv [p_1, p_2, ..., p_n]$
 - преминава се към оценката на е
 - ако се установи, че тя е от вида $[e_1, e_2, \ldots, e_n]$, преминава се към оценката на израза $(p_1 p_2 \ldots p_n \rightarrow t) e_1 e_2 \ldots e_n$
 - всъщност е еквивалентно да разгледаме p като $p_1:p_2:\ldots:p_n:[]$
- ullet ако има няколко равенства за f с използване на различни образци, се търси кой образец пасва отгоре надолу

$$sumHeads (x:xs) (y:ys) = x + y$$

sumHeads
$$(x:xs)$$
 $(y:ys) = x + y$
sumHeads $[1..10]$ $[5..50]$

3-10 януари 2024 г.

```
sumHeads (x:xs) (y:ys) = x + y
\frac{\text{sumHeads}}{\text{(1..10] [5..50]}} \rightarrow (\(x:xs) -> \(y:ys) -> x + y) [1..10] [5..50]
```

3-10 януари 2024 г.

```
sumHeads (x:xs) (y:ys) = x + y
\frac{\text{sumHeads}}{\text{sumHeads}} [1..10] [5..50]
\longrightarrow (\(x:xs) -> \(y:ys) -> x + y) [1..10] [5..50]
\longrightarrow (\(x:xs) -> \(y:ys) -> x + y) (1:[2..10]) [5..50]
```

```
sumHeads (x:xs) (y:ys) = x + y
\frac{\text{sumHeads}}{\text{sumHeads}} [1..10] [5..50]
\longrightarrow ((x:xs) -> (y:ys) -> x + y) [1..10] [5..50]
\longrightarrow ((x:xs) -> (y:ys) -> x + y) (1:[2..10]) [5..50]
\longrightarrow \text{let } x=1; \ xs=[2..10] \ \text{in } ((y:ys) -> x + y) [5..50]
```

10 / 29

(filter isPrime [4..1000]) !! 1

```
(filter isPrime [4..1000]) \underline{!!} 1 

\longrightarrow (\(\((_:xs)\) n -> xs \underline{!!} (n-1)) (filter isPrime [4..1000]) 1
```

```
(filter isPrime [4..1000]) !! 1
\longrightarrow (\setminus(\_:xs) n \rightarrow xs !! (n-1)) (filter isPrime [4..1000]) 1
\longrightarrow (\setminus(\_:xs) n \rightarrow xs !! (n-1)) (filter isPrime [4..1000]) 1
\longrightarrow \dots (\setminus p (z:zs) \rightarrow if p z then z:filter p zs)
else filter p zs) isPrime [4..1000]...
```

```
(filter isPrime [4..1000]) \begin{tabular}{ll} !! & 1 \\ \hline \rightarrow & (\(\_:xs) & n -> xs & !! & (n-1)) & (filter isPrime & [4..1000]) & 1 \\ \hline \rightarrow & (\(\_:xs) & n -> xs & !! & (n-1)) & (filter isPrime & [4..1000]) & 1 \\ \hline \rightarrow & \dots & (\parbox{$\setminus$p$} & (p & z) & (filter & zs) & (p & z) & (p & z) & (p & z) \\ \hline \rightarrow & \dots & (\parbox{$\setminus$p$} & (p & z) \\ \hline \rightarrow & \dots & (p & z) \\ \hline \rightarrow & \dots & (p & z) \\ \hline \rightarrow & \dots & (p & z) & (p &
```

```
(filter isPrime [4..1000]) !! 1
\rightarrow (\(_:xs\) n -> xs !! (n-1)) (filter isPrime [4..1000]) 1
\rightarrow (\(\((\_:\xs\)\) n -> xs !! (n-1)) (filter isPrime [4..1000]) 1
\longrightarrow \dots (p (z:zs) \rightarrow if p z then z:filter p zs
                          else filter p zs) isPrime [4..1000]...
\longrightarrow ...let p=isPrime in (\((z:zs) -> if p z then z:filter p zs
                          else filter p zs) [4..1000]...
\longrightarrow ...let p=isPrime in (\((z:zs) -> if p z then z:filter p zs
                          else filter p zs) (4:[5..1000]))...
\rightarrow ...let p=isPrime; z=4; zs=[5..1000] in
    if p z then z:filter p zs else filter p zs...
```

```
(filter isPrime [4..1000]) !! 1
\rightarrow (\(_:xs\) n -> xs !! (n-1)) (filter isPrime [4..1000]) 1
\rightarrow (\(\((\_:\xs\)\) n -> xs !! (n-1)) (filter isPrime [4..1000]) 1
\longrightarrow \dots (p (z:zs) \rightarrow if p z then z:filter p zs
                          else filter p zs) isPrime [4..1000]...
\longrightarrow ...let p=isPrime in (\(z:zs\) -> if p z then z:filter p zs
                          else filter p zs) [4..1000]...
\longrightarrow ...let p=isPrime in (\((z:zs) -> if p z then z:filter p zs
                          else filter p zs) (4:[5..1000]))...
\longrightarrow ...let p=isPrime; z=4; zs=[5..1000] in
    if p z then z:filter p zs else filter p zs...
\longrightarrow ...let p=isPrime; z=4; zs=[5..1000] in
    if False then z:filter p zs else filter p zs...
```

$$\xrightarrow{\dots} \underbrace{(\mbox{\langle}\mbox{\langle}\mbox{\langle}\mbox{\rangle}}_{\mbox{\langle}\mbox{\langle}\mbox{\rangle}} \underbrace{\mbox{if p z then z:filter p zs}}_{\mbox{$else$ filter p zs}} \underbrace{\mbox{\langle}\mbox{\langle}\mbox{\langle}\mbox{\rangle}}_{\mbox{\langle}\mbox{\langle}\mbox{\rangle}} \underbrace{\mbox{\langle}\mbox{\langle}\mbox{\rangle}}_{\mbox{\langle}\mbox{\langle}\mbox{\rangle}} \underbrace{\mbox{\langle}\mbox{\langle}\mbox{\rangle}}_{\mbox{\langle}\mbox{\langle}\mbox{\rangle}} \underbrace{\mbox{\langle}\mbox{\langle}\mbox{\rangle}}_{\mbox{\langle}\mbox{\langle}\mbox{\rangle}} \underbrace{\mbox{\langle}\mbox{\langle}\mbox{\langle}\mbox{\rangle}}_{\mbox{\langle}\mbox{$$$

```
\longrightarrow \dots (\p (z:zs) \rightarrow if p z then z:filter p zs
                          else filter p zs) isPrime [5..1000]...
\longrightarrow ...let p=isPrime in (\((z:zs) -> if p z then z:filter p zs
                          else filter p zs) (5:[6..1000])...
\longrightarrow ...let p=isPrime; z=5; zs=[6..1000] in
    if p z then z:filter p zs else filter p zs...
\longrightarrow ...let p=isPrime; z=5; zs=[6..1000] in
    if True then z:filter p zs else filter p zs...
\rightarrow (\( :xs) n -> xs !! (n-1)) (5:filter isPrime [6..1000]) 1
\rightarrow let xs=filter isPrime [6..1000] in (\n -> xs !! (n-1)) 1
\rightarrow let xs=filter isPrime [6..1000]; n=1 in xs !! (n-1)
```

```
\longrightarrow \dots (\p (z:zs) \rightarrow if p z then z:filter p zs
                          else filter p zs) isPrime [5..1000]...
\longrightarrow ...let p=isPrime in (\((z:zs) -> if p z then z:filter p zs
                          else filter p zs) (5:[6..1000])...
\rightarrow ...let p=isPrime; z=5; zs=[6..1000] in
    if p z then z:filter p zs else filter p zs...
\longrightarrow ...let p=isPrime; z=5; zs=[6..1000] in
    if True then z:filter p zs else filter p zs...
\rightarrow (\( :xs) n -> xs !! (n-1)) (5:filter isPrime [6..1000]) 1
\longrightarrow let xs=filter isPrime [6..1000] in (\n -> xs !! (n-1)) 1
\rightarrow let xs=filter isPrime [6..1000]; n=1 in xs !! (n-1)
\longrightarrow (\(v:_) 0 -> v) (filter isPrime [6..1000]) 0
```

```
\longrightarrow \dots (p (z:zs) \rightarrow if p z then z:filter p zs
                          else filter p zs) isPrime [6..1000]...
\longrightarrow ...let p=isPrime in (\(z:zs\) -> if p z then z:filter p zs
                           else filter p zs) (6:[7..1000])...
\rightarrow ...let p=isPrime; z=6; zs=[7..1000] in
    if p z then z:filter p zs else filter p zs...
\rightarrow ...let p=isPrime; z=6; zs=[7..1000] in
    if False then z:filter p zs else filter p zs...
\longrightarrow \dots (\p (z:zs) \rightarrow f p z then z:filter p zs
                          else filter p zs) isPrime [7..1000]...
\longrightarrow ...let p=isPrime in (\((z:zs) -> if p z then z:filter p zs
                           else filter p zs) (7:[8..1000])...
```

```
\longrightarrow \dots (p (z:zs) \rightarrow if p z then z:filter p zs
                          else filter p zs) isPrime [6..1000]...
\longrightarrow ...let p=isPrime in (\(z:zs\) -> if p z then z:filter p zs
                          else filter p zs) (6:[7..1000])...
\rightarrow ...let p=isPrime; z=6; zs=[7..1000] in
    if p z then z:filter p zs else filter p zs...
\rightarrow ...let p=isPrime; z=6; zs=[7..1000] in
    if False then z:filter p zs else filter p zs...
\longrightarrow \dots (\p (z:zs) \rightarrow f p z then z:filter p zs
                          else filter p zs) isPrime [7..1000]...
\longrightarrow ...let p=isPrime in (\((z:zs) -> if p z then z:filter p zs
                          else filter p zs) (7:[8..1000])...
\longrightarrow ...let p=isPrime; z=7; zs=[8..1000] in
    if p z then z:filter p zs else filter p zs...
```

```
\longrightarrow ...let p=isPrime; z=7; zs=[8..1000] in if True then z:filter p zs else filter p zs ...
```

• Можем да си мислим, че аргументите в Haskell са **обещания**, които се изпълняват при нужда

- Можем да си мислим, че аргументите в Haskell са обещания, които се изпълняват при нужда
- В частност, x:xs = (:) x xs, където

- Можем да си мислим, че аргументите в Haskell са обещания, които се изпълняват при нужда
- В частност, x:xs = (:) x xs, където
 - х е обещание за глава

- Можем да си мислим, че аргументите в Haskell са обещания, които се изпълняват при нужда
- В частност, x:xs = (:) x xs, където
 - х е обещание за глава
 - xs е обещание за опашка

- Можем да си мислим, че аргументите в Haskell са обещания, които се изпълняват при нужда
- В частност, x:xs = (:) x xs, където
 - х е обещание за глава
 - xs е обещание за опашка
- списъците в Haskell всъщност са потоци!

- Можем да си мислим, че аргументите в Haskell са обещания, които се изпълняват при нужда
- В частност, x:xs = (:) x xs, където
 - х е обещание за глава
 - хв е обещание за опашка
- списъците в Haskell всъщност са потоци!
- можем да работим с безкрайни списъци

- Можем да си мислим, че аргументите в Haskell са обещания, които се изпълняват при нужда
- В частност, x:xs = (:) x xs, където
 - х е обещание за глава
 - xs е обещание за опашка
- списъците в Haskell всъщност са потоци!
- можем да работим с безкрайни списъци
 - \bullet ones = 1 : ones

- Можем да си мислим, че аргументите в Haskell са обещания, които се изпълняват при нужда
- В частност, x:xs = (:) x xs, където
 - х е обещание за глава
 - хв е обещание за опашка
- списъците в Haskell всъщност са потоци!
- можем да работим с безкрайни списъци
 - \bullet ones = 1 : ones
 - length ones $\longrightarrow \dots$

- Можем да си мислим, че аргументите в Haskell са обещания, които се изпълняват при нужда
- В частност, x:xs = (:) x xs, където
 - х е обещание за глава
 - xs е обещание за опашка
- списъците в Haskell всъщност са потоци!
- можем да работим с безкрайни списъци
 - \bullet ones = 1 : ones
 - length ones $\longrightarrow \dots$
 - take 5 ones \longrightarrow [1,1,1,1,1]

- $[a..] \rightarrow [a, a+1, a+2,...]$
- Примери:
 - nats = [0..]
 - take 5 $[0..] \rightarrow [0,1,2,3,4]$
 - take 26 ['a'...] → "abcdefghijklmnopqrstuvwxyz"
- Синтактична захар за enumFrom from

- $[a...] \rightarrow [a, a+1, a+2,...]$
- Примери:
 - nats = [0..]
 - take 5 $[0..] \rightarrow [0,1,2,3,4]$
 - take 26 ['a'...] → "abcdefghijklmnopqrstuvwxyz"
- Синтактична захар за enumFrom from
- $[a, a + \Delta x ...] \rightarrow [a, a + \Delta x, a + 2\Delta x,]$
- Примери:
 - evens = [0,2..]
 - take 5 evens \longrightarrow [0,2,4,6,8]
 - take 7 ['a', 'e'..] \longrightarrow "aeimquy"
- Синтактична захар за enumFromThen from then

• repeat :: a -> [a]

repeat :: a -> [a]създава безкрайния списък [x,x,...]

repeat :: a -> [a]
 създава безкрайния списък [x,x,...]
 repeat x = [x,x..]

repeat :: a -> [a]
 създава безкрайния списък [x,x,...]
 repeat x = [x,x..]
 repeat x = x : repeat x

repeat :: a -> [a]
 създава безкрайния списък [x,x,...]
 repeat x = [x,x..]
 repeat x = x : repeat x
 replicate n x = take n (repeat x)

17 / 29

```
    repeat :: a -> [a]
    създава безкрайния списък [x,x,...]
    repeat x = [x,x..]
    repeat x = x : repeat x
    replicate n x = take n (repeat x)
    cycle :: [a] -> [a]
```

```
repeat :: a → [a]
създава безкрайния списък [x,x,...]
repeat x = [x,x..]
repeat x = x : repeat x
replicate n x = take n (repeat x)
cycle :: [a] → [a]
cycle [1,2,3] → [1,2,3,1,2,3,...]
```

```
repeat :: a → [a]
създава безкрайния списък [x,x,...]
repeat x = [x,x..]
repeat x = x : repeat x
replicate n x = take n (repeat x)
cycle :: [a] → [a]
cycle [1,2,3] → [1,2,3,1,2,3,...]
cycle l = l ++ cycle l
```

repeat :: a → [a]
 създава безкрайния списък [x,x,...]
 repeat x = [x,x..]
 repeat x = x : repeat x
 replicate n x = take n (repeat x)
 cycle :: [a] → [a]
 cycle [1,2,3] → [1,2,3,1,2,3,...]
 cycle 1 = 1 ++ cycle 1
 създава безкраен списък повтаряйки подадения (краен) списък

17 / 29

repeat :: a → [a]
 създава безкрайния списък [x,x,...]
 repeat x = [x,x..]
 repeat x = x : repeat x
 replicate n x = take n (repeat x)
 cycle :: [a] → [a]
 cycle [1,2,3] → [1,2,3,1,2,3,...]
 cycle 1 = 1 ++ cycle 1
 създава безкраен списък повтаряйки подадения (краен) списък
 iterate :: (a → a) → a → [a]

17 / 29

• repeat :: a -> [a] • създава безкрайния списък [x,x,...] • repeat x = [x,x..]• repeat x = x : repeat x • replicate n x = take n (repeat x) • cycle :: [a] -> [a] • cycle $[1,2,3] \rightarrow [1,2,3,1,2,3,...]$ • cvcle 1 = 1 ++ cvcle 1 • създава безкраен списък повтаряйки подадения (краен) списък • iterate :: (a -> a) -> a -> [a] • iterate f z създава безкрайния списък [z,f(z),f(f(z)),...]

3-10 януари 2024 г.

```
• repeat :: a -> [a]
    • създава безкрайния списък [x,x,...]
    • repeat x = [x,x..]
    • repeat x = x : repeat x
    • replicate n x = take n (repeat x)
• cycle :: [a] -> [a]
    • cycle [1,2,3] \rightarrow [1,2,3,1,2,3,...]
    • cycle 1 = 1 ++ cycle 1
    • създава безкраен списък повтаряйки подадения (краен) списък
• iterate :: (a -> a) -> a -> [a]
    • iterate f z създава безкрайния списък [z,f(z),f(f(z)),...]
    • iterate f z = z : iterate f (f z)
```


Отделянето на списъци работи и за безкрайни списъци.

• oddSquares = ?

Отделянето на списъци работи и за безкрайни списъци.

• oddSquares = [x^2 | x <- [1,3..]]

Отделянето на списъци работи и за безкрайни списъци.

- oddSquares = $[x^2 | x < [1,3..]]$
- twins = ?

3-10 януари 2024 г.

- oddSquares = $[x^2 | x < [1,3..]]$
- twins = [(x,x+2) | x < [3..], isPrime x, isPrime (x+2)]

- oddSquares = $[x^2 | x < [1,3..]]$
- twins = [(x,x+2) | x < -[3..], isPrime x, isPrime (x+2)]
- pairs = ?

- oddSquares = $[x^2 | x < [1,3..]]$
- twins = [(x,x+2) | x < -[3..], isPrime x, isPrime (x+2)]
- pairs = [(x,y) | x < [0..], y < [0..x 1]]

- oddSquares = [x^2 | x <- [1,3..]]
- twins = [(x,x+2) | x < -[3..], isPrime x, isPrime (x+2)]
- pairs = [(x,y) | x < [0..], y < [0..x 1]]
- pythagoreanTriples = ?

- oddSquares = $[x^2 | x < [1,3..]]$
- twins = [(x,x+2) | x < -[3..], isPrime x, isPrime (x+2)]
- pairs = [(x,y) | x < [0..], y < [0..x 1]]

Повечето функции от по-висок ред работят и над безкрайни списъци!

• powers2 = 1 : map (*2) powers2

- powers2 = 1 : map (*2) powers2
- notdiv $k = filter (\x -> x 'mod' k > 0) [1..]$

- powers2 = 1 : map (*2) powers2
- notdiv $k = filter (\x -> x 'mod' k > 0) [1..]$
- fibs = 0:1:zipWith (+) fibs (tail fibs)

- powers2 = 1 : map (*2) powers2
- notdiv $k = filter (\x -> x 'mod' k > 0) [1..]$
- fibs = 0:1:zipWith (+) fibs (tail fibs)
- foldr (+) 0 $\lceil 1... \rceil \longrightarrow ?$

- powers2 = 1 : map (*2) powers2
- notdiv $k = filter (\x -> x 'mod' k > 0) [1..]$
- fibs = 0:1:zipWith (+) fibs (tail fibs)
- foldr (+) 0 [1..] \longrightarrow ...

- powers2 = 1 : map (*2) powers2
- notdiv $k = filter (\x -> x 'mod' k > 0) [1..]$
- fibs = 0:1:zipWith (+) fibs (tail fibs)
- foldr (+) 0 [1..] \longrightarrow ...
 - Внимание: foldr не работи над безкрайни списъци с операции, които изискват оценка на десния си аргумент!

- powers2 = 1 : map (*2) powers2
- notdiv $k = filter (\x -> x 'mod' k > 0) [1..]$
- fibs = 0:1:zipWith (+) fibs (tail fibs)
- foldr (+) 0 [1..] \longrightarrow ...
 - Внимание: foldr не работи над безкрайни списъци с операции, които изискват оценка на десния си аргумент!
 - triplets = iterate (map (+3)) [3,2,1]

- powers2 = 1 : map (*2) powers2
- notdiv $k = filter (\x -> x 'mod' k > 0) [1..]$
- fibs = 0:1:zipWith (+) fibs (tail fibs)
- foldr (+) 0 [1..] \longrightarrow ...
 - Внимание: foldr не работи над безкрайни списъци с операции, които изискват оценка на десния си аргумент!
 - triplets = iterate (map (+3)) [3,2,1]
 - take 3 triplets \longrightarrow [[3,2,1],[6,5,4],[9,8,7]]

- powers2 = 1 : map (*2) powers2
- notdiv $k = filter (\x -> x 'mod' k > 0) [1..]$
- fibs = 0:1:zipWith (+) fibs (tail fibs)
- foldr (+) 0 [1..] \longrightarrow ...
 - Внимание: foldr не работи над безкрайни списъци с операции, които изискват оценка на десния си аргумент!
 - triplets = iterate (map (+3)) [3,2,1]
 - take 3 triplets \longrightarrow [[3,2,1],[6,5,4],[9,8,7]]
 - take 5 (foldr (++) [] triplets) \longrightarrow ?

- powers2 = 1 : map (*2) powers2
- notdiv $k = filter (\x -> x 'mod' k > 0) [1..]$
- fibs = 0:1:zipWith (+) fibs (tail fibs)
- foldr (+) 0 [1..] \longrightarrow ...
 - Внимание: foldr не работи над безкрайни списъци с операции, които изискват оценка на десния си аргумент!
 - triplets = iterate (map (+3)) [3,2,1]
 - take 3 triplets \longrightarrow [[3,2,1],[6,5,4],[9,8,7]]
 - take 5 (foldr (++) [] triplets) \longrightarrow [3,2,1,6,5]

- powers2 = 1 : map (*2) powers2
- notdiv $k = filter (\x -> x 'mod' k > 0) [1..]$
- fibs = 0:1:zipWith (+) fibs (tail fibs)
- foldr (+) 0 [1..] \longrightarrow ...
 - Внимание: foldr не работи над безкрайни списъци с операции, които изискват оценка на десния си аргумент!
 - triplets = iterate (map (+3)) [3,2,1]
 - take 3 triplets \longrightarrow [[3,2,1],[6,5,4],[9,8,7]]
 - take 5 (foldr (++) [] triplets) \longrightarrow [3,2,1,6,5]
 - take 5 (foldl (++) [] triplets) \longrightarrow ?

Повечето функции от по-висок ред работят и над безкрайни списъци!

- powers2 = 1 : map (*2) powers2
- notdiv $k = filter (\x -> x 'mod' k > 0) [1..]$
- fibs = 0:1:zipWith (+) fibs (tail fibs)
- foldr (+) 0 $\lceil 1 \dots \rceil \longrightarrow \dots$
 - Внимание: foldr не работи над безкрайни списъци с операции, които изискват оценка на десния си аргумент!
 - triplets = iterate (map (+3)) [3,2,1]
 - take 3 triplets \longrightarrow [[3,2,1],[6,5,4],[9,8,7]]
 - take 5 (foldr (++) [] triplets) \longrightarrow [3,2,1,6,5]
 - take 5 (foldl (++) [] triplets) → ...

3-10 януари 2024 г.

- powers2 = 1 : map (*2) powers2
- notdiv $k = filter (\x -> x 'mod' k > 0) [1..]$
- fibs = 0:1:zipWith (+) fibs (tail fibs)
- foldr (+) 0 [1..] → ...
 - Внимание: foldr не работи над безкрайни списъци с операции, които изискват оценка на десния си аргумент!
 - triplets = iterate (map (+3)) [3,2,1]
 - take 3 triplets \longrightarrow [[3,2,1],[6,5,4],[9,8,7]]
 - take 5 (foldr (++) [] triplets) \longrightarrow [3,2,1,6,5]
 - take 5 (foldl (++) [] triplets) → ...
 - foldl не може да работи с безкрайни списъци!

• Операцията "апликация" се дефинира c f x = f x

- Операцията "апликация" се дефинира c f x = f x
- За какво може да бъде полезна?

- Операцията "апликация" се дефинира c f x = f x
- За какво може да бъде полезна?
- Операцията \$ е с най-нисък приоритет и е дясноасоциативна

- Операцията "апликация" се дефинира c f x = f x
- За какво може да бъде полезна?
- Операцията \$ е с най-нисък приоритет и е дясноасоциативна
 - за разлика от прилагането на функции, което е с най-висок приоритет и лявоасоциативно

- Операцията "апликация" се дефинира c f x = f x
- За какво може да бъде полезна?
- Операцията \$ е с най-нисък приоритет и е дясноасоциативна
 - за разлика от прилагането на функции, което е с най-висок приоритет и лявоасоциативно
- Може да бъде използвана за спестяване на скоби вложени надясно

- Операцията "апликация" се дефинира c f x = f x
- За какво може да бъде полезна?
- Операцията \$ е с най-нисък приоритет и е дясноасоциативна
 - за разлика от прилагането на функции, което е с най-висок приоритет и лявоасоциативно
- Може да бъде използвана за спестяване на скоби вложени надясно
- $(\dots((f x_1) x_2) \dots x_n) = f x_1 x_2 \dots x_n$

- Операцията "апликация" се дефинира c f x = f x
- За какво може да бъде полезна?
- Операцията \$ е с най-нисък приоритет и е дясноасоциативна
 - за разлика от прилагането на функции, което е с най-висок приоритет и лявоасоциативно
- Може да бъде използвана за спестяване на скоби вложени надясно
- $(\dots((f x_1) x_2) \dots x_n) = f x_1 x_2 \dots x_n$
- $f_1 (f_2 ... (f_n x)...) = f_1 \$ f_2 \$... \$ f_n \$ x$

3-10 януари 2024 г.

- Операцията "апликация" се дефинира c f \$ x = f x
- За какво може да бъде полезна?
- Операцията \$ е с най-нисък приоритет и е дясноасоциативна
 - за разлика от прилагането на функции, което е с най-висок приоритет и лявоасоциативно
- Може да бъде използвана за спестяване на скоби вложени надясно
- $(\dots((f x_1) x_2) \dots x_n) = f x_1 x_2 \dots x_n$
- $f_1 (f_2 ... (f_n x)...) = f_1 \$ f_2 \$... \$ f_n \$ x$
- Примери:

20 / 29

- Операцията "апликация" се дефинира c f x = f x
- За какво може да бъде полезна?
- Операцията \$ е с най-нисък приоритет и е дясноасоциативна
 - за разлика от прилагането на функции, което е с най-висок приоритет и лявоасоциативно
- Може да бъде използвана за спестяване на скоби вложени надясно
- $(\dots((f x_1) x_2) \dots x_n) = f x_1 x_2 \dots x_n$
- $f_1 (f_2 ... (f_n x)...) = f_1 \$ f_2 \$... \$ f_n \$ x$
- Примери:
 - head (tail (take 5 (drop 7 1)))

3-10 януари 2024 г.

- Операцията "апликация" се дефинира c f x = f x
- За какво може да бъде полезна?
- Операцията \$ е с най-нисък приоритет и е дясноасоциативна
 - за разлика от прилагането на функции, което е с най-висок приоритет и лявоасоциативно
- Може да бъде използвана за спестяване на скоби вложени надясно
- $(\dots((f x_1) x_2) \dots x_n) = f x_1 x_2 \dots x_n$
- $f_1 (f_2 ... (f_n x)...) = f_1 \$ f_2 \$... \$ f_n \$ x$
- Примери:
 - head \$ tail \$ take 5 \$ drop 7 \$ 1

3-10 януари 2024 г.

- Операцията "апликация" се дефинира c f x = f x
- За какво може да бъде полезна?
- Операцията \$ е с най-нисък приоритет и е дясноасоциативна
 - за разлика от прилагането на функции, което е с най-висок приоритет и лявоасоциативно
- Може да бъде използвана за спестяване на скоби вложени надясно
- $(\dots((f x_1) x_2) \dots x_n) = f x_1 x_2 \dots x_n$
- $f_1 (f_2 ... (f_n x)...) = f_1 \$ f_2 \$... \$ f_n \$ x$
- Примери:
 - head \$ tail \$ take 5 \$ drop 7 \$ 1
 - sum (map (^2) (filter odd [1..10]))

- Операцията "апликация" се дефинира c f x = f x
- За какво може да бъде полезна?
- Операцията \$ е с най-нисък приоритет и е дясноасоциативна
 - за разлика от прилагането на функции, което е с най-висок приоритет и лявоасоциативно
- Може да бъде използвана за спестяване на скоби вложени надясно
- $(\dots((f x_1) x_2) \dots x_n) = f x_1 x_2 \dots x_n$
- $f_1 (f_2 ... (f_n x)...) = f_1 \$ f_2 \$... \$ f_n \$ x$
- Примери:
 - head \$ tail \$ take 5 \$ drop 7 \$ 1
 - sum \$ map (^2) \$ filter odd \$ [1..10]

- Операцията "апликация" се дефинира c f x = f x
- За какво може да бъде полезна?
- Операцията \$ е с най-нисък приоритет и е дясноасоциативна
 - за разлика от прилагането на функции, което е с най-висок приоритет и лявоасоциативно
- Може да бъде използвана за спестяване на скоби вложени надясно
- $(\dots((f x_1) x_2) \dots x_n) = f x_1 x_2 \dots x_n$
- $f_1 (f_2 ... (f_n x)...) = f_1 \$ f_2 \$... \$ f_n \$ x$
- Примери:
 - head \$ tail \$ take 5 \$ drop 7 \$ 1
 - sum \$ map (^2) \$ filter odd \$ [1..10]
 - map (\$2) $[(+2),(3^{\circ}),(*5)] \longrightarrow ?$

- Операцията "апликация" се дефинира c f x = f x
- За какво може да бъде полезна?
- Операцията \$ е с най-нисък приоритет и е дясноасоциативна
 - за разлика от прилагането на функции, което е с най-висок приоритет и лявоасоциативно
- Може да бъде използвана за спестяване на скоби вложени надясно
- $(\dots((f x_1) x_2) \dots x_n) = f x_1 x_2 \dots x_n$
- $f_1 (f_2 ... (f_n x)...) = f_1 \$ f_2 \$... \$ f_n \$ x$
- Примери:
 - head \$ tail \$ take 5 \$ drop 7 \$ 1
 - sum \$ map (^2) \$ filter odd \$ [1..10]
 - map $(\$2)^{-}[(+2),(3^{\circ}),(*5)] \longrightarrow [4,9,10]$

3-10 януари 2024 г.

• (f . g) x = f (g x) — операция "композиция"

- (f . g) x = f (g x) операция "композиция"
- с най-висок приоритет, дясноасоциативна

- (f . g) x = f (g x) операция "композиция"
- с най-висок приоритет, дясноасоциативна
- Може да бъде използвана за спестяване на скоби вложени надясно

- (f . g) x = f (g x) операция "композиция"
- с най-висок приоритет, дясноасоциативна
- Може да бъде използвана за спестяване на скоби вложени надясно
- $f_1 (f_2 ... (f_n x)...) = f_1 ... f_2 f_n$ \$ x

- (f . g) x = f (g x) операция "композиция"
- с най-висок приоритет, дясноасоциативна
- Може да бъде използвана за спестяване на скоби вложени надясно
- $f_1 (f_2 ... (f_n x)...) = f_1 ... f_2 f_n$ \$ x
- Примери:

- (f . g) x = f (g x) операция "композиция"
- с най-висок приоритет, дясноасоциативна
- Може да бъде използвана за спестяване на скоби вложени надясно
- $f_1 (f_2 ... (f_n x)...) = f_1 ... f_2 f_n$ \$ x
- Примери:
 - sublist n m l = take m (drop n l)

- (f . g) x = f (g x) операция "композиция"
- с най-висок приоритет, дясноасоциативна
- Може да бъде използвана за спестяване на скоби вложени надясно
- $f_1 (f_2 ... (f_n x)...) = f_1 ... f_2 f_n$ \$ x
- Примери:
 - sublist n m = take m . drop n

- (f . g) x = f (g x) операция "композиция"
- с най-висок приоритет, дясноасоциативна
- Може да бъде използвана за спестяване на скоби вложени надясно
- $f_1 (f_2 ... (f_n x)...) = f_1 ... f_2 f_n$ \$ x
- Примери:
 - sublist n m = take m . drop n
 - sumOddSquares 1 = sum (map (^2) (filter odd 1))

- (f . g) x = f (g x) операция "композиция"
- с най-висок приоритет, дясноасоциативна
- Може да бъде използвана за спестяване на скоби вложени надясно
- $f_1 (f_2 ... (f_n x)...) = f_1 ... f_2 f_n$ \$ x
- Примери:
 - sublist n m = take m . drop n
 - sumOddSquares = sum . map (^2) . filter odd

- (f . g) x = f (g x) операция "композиция"
- с най-висок приоритет, дясноасоциативна
- Може да бъде използвана за спестяване на скоби вложени надясно
- $f_1 (f_2 ... (f_n x)...) = f_1 ... f_2 f_n$ \$ x
- Примери:
 - sublist n m = take m . drop n
 - sumOddSquares = sum . map (^2) . filter odd
 - repeated n f x = foldr (\$) x (replicate n f)

- (f . g) x = f (g x) операция "композиция"
- с най-висок приоритет, дясноасоциативна
- Може да бъде използвана за спестяване на скоби вложени надясно
- $f_1 (f_2 ... (f_n x)...) = f_1 ... f_2 f_n$ \$ x
- Примери:
 - sublist n m = take m . drop n
 - sumOddSquares = sum . map (^2) . filter odd
 - repeated n f x = foldr (\$) x (replicate n f)
 - repeated n f = foldr (.) id (replicate n f)

- (f . g) x = f (g x) операция "композиция"
- с най-висок приоритет, дясноасоциативна
- Може да бъде използвана за спестяване на скоби вложени надясно
- $f_1 (f_2 ... (f_n x)...) = f_1 ... f_2 f_n$ \$ x
- Примери:
 - sublist n m = take m . drop n
 - sumOddSquares = sum . map (^2) . filter odd
 - repeated n f x = foldr (\$) x (replicate n f)
 - repeated n f = foldr (.) id (replicate n f)
 - repeated n f = foldr (.) id ((replicate n) f)

- (f . g) x = f (g x) операция "композиция"
- с най-висок приоритет, дясноасоциативна
- Може да бъде използвана за спестяване на скоби вложени надясно
- $f_1 (f_2 ... (f_n x)...) = f_1 ... f_2 f_n $ x$
- Примери:
 - sublist n m = take m . drop n
 - sumOddSquares = sum . map (^2) . filter odd
 - repeated n f x = foldr (\$) x (replicate n f)
 - repeated n f = foldr (.) id (replicate n f)
 - repeated n f = foldr (.) id ((replicate n) f)
 - repeated n = foldr (.) id . replicate n

- (f . g) x = f (g x) операция "композиция"
- с най-висок приоритет, дясноасоциативна
- Може да бъде използвана за спестяване на скоби вложени надясно
- $f_1 (f_2 ... (f_n x)...) = f_1 ... f_2 f_n $ x$
- Примери:
 - sublist n m = take m . drop n
 - sumOddSquares = sum . map (^2) . filter odd
 - repeated n f x = foldr (\$) x (replicate n f)
 - repeated n f = foldr (.) id (replicate n f)
 - repeated n f = foldr (.) id ((replicate n) f)
 - repeated n = foldr (.) id . replicate n
 - repeated n = (foldr (.) id .) (replicate n)
 - 4□ > 4問 > 4 = > 4 = > 3 = √9

- (f . g) x = f (g x) операция "композиция"
- с най-висок приоритет, дясноасоциативна
- Може да бъде използвана за спестяване на скоби вложени надясно
- $f_1 (f_2 ... (f_n x)...) = f_1 ... f_2 f_n \$ x$

• Примери:

- sublist n m = take m . drop n
- sumOddSquares = sum . map (^2) . filter odd
- repeated n f x = foldr (\$) x (replicate n f)
- repeated n f = foldr (.) id (replicate n f)
- repeated n f = foldr (.) id ((replicate n) f)
- repeated n = foldr (.) id . replicate n
- repeated n = (foldr (.) id .) (replicate n)
- repeated = (foldr (.) id .) . replicate

С помощта на операциите \$ и . можем да дефинираме функции чрез директно използване на други функции.

С помощта на операциите \$ и . можем да дефинираме функции чрез директно използване на други функции.

Този стил се нарича безточково програмиране.

С помощта на операциите \$ и . можем да дефинираме функции чрез директно използване на други функции.

Този стил се нарича безточково програмиране.

Пример 1:

```
• g 1 = filter (\f -> f 2 > 3) 1
```

С помощта на операциите \$ и . можем да дефинираме функции чрез директно използване на други функции.

Този стил се нарича безточково програмиране.

Пример 1:

- $g 1 = filter (\f -> f 2 > 3) 1$
- g = filter (f -> (f \$ 2) > 3)

С помощта на операциите \$ и . можем да дефинираме функции чрез директно използване на други функции.

Този стил се нарича безточково програмиране.

Пример 1:

- $g 1 = filter (\f -> f 2 > 3) 1$
- g = filter (\f -> (f \$ 2) > 3)
- g = filter (\f -> (>3) ((\$2) f))

3-10 януари 2024 г.

С помощта на операциите \$ и . можем да дефинираме функции чрез директно използване на други функции.

Този стил се нарича безточково програмиране.

Пример 1:

- $g 1 = filter (\f -> f 2 > 3) 1$
- g = filter (\f -> (f \$ 2) > 3)
- g = filter (\f -> (>3) ((\$2) f))
- g = filter \$ (>3) . (\$2)

С помощта на операциите \$ и . можем да дефинираме функции чрез директно използване на други функции.

Този стил се нарича безточково програмиране.

Пример 1:

```
• g 1 = filter (\f -> f 2 > 3) 1
• g = filter (\f -> (f $ 2) > 3)
• g = filter (\f -> (>3) (($2) f))
• g = filter $ (>3) . ($2)
```

С помощта на операциите \$ и . можем да дефинираме функции чрез директно използване на други функции.

Този стил се нарича безточково програмиране.

Пример 1:

- g 1 = filter (\f -> f 2 > 3) 1
 g = filter (\f -> (f \$ 2) > 3)
- g = filter (\f -> (>3) ((\$2) f))
- g = filter \$ (>3) . (\$2)

```
• split3 ll = map (x \rightarrow map (f \rightarrow filter f x) [(<0), (==0), (>0)]) ll
```

С помощта на операциите \$ и . можем да дефинираме функции чрез директно използване на други функции.

Този стил се нарича безточково програмиране.

Пример 1:

- g l = filter (f -> f 2 > 3) 1
- g = filter (\f -> (f \$ 2) > 3)
- g = filter (\f -> (>3) ((\$2) f))
- g = filter \$ (>3) . (\$2)

- split3 11 = map (x -> map (f -> filter f x) [(<0), (==0), (>0)]) 11
- split3 = map ($\x -> map (\f -> flip filter x f) [(<0), (==0), (>0)])$

С помощта на операциите \$ и . можем да дефинираме функции чрез директно използване на други функции.

Този стил се нарича безточково програмиране.

Пример 1:

- g 1 = filter (\f -> f 2 > 3) 1
 g = filter (\f -> (f \$ 2) > 3)
 g = filter (\f -> (>3) ((\$2) f))
- g = filter \$ (>3) . (\$2)

- split3 11 = map ($x \rightarrow map (f \rightarrow filter f x) [(<0), (==0), (>0)]) 11$
- split3 = map ($x \rightarrow map (f \rightarrow flip filter x f) [(<0),(==0),(>0)])$
- split3 = map ($x \rightarrow map (flip filter x) [(<0), (==0), (>0)]$)

С помощта на операциите \$ и . можем да дефинираме функции чрез директно използване на други функции.

Този стил се нарича безточково програмиране.

Пример 1:

```
• g 1 = filter (\f -> f 2 > 3) 1
• g = filter (\f -> (f $ 2) > 3)
• g = filter (\f -> (>3) (($2) f))
• g = filter $ (>3) . ($2)
```

```
• split3 11 = map (x \rightarrow map (f \rightarrow filter f x) [(<0), (==0), (>0)]) 11
```

```
• split3 = map (x \rightarrow map (f \rightarrow flip filter x f) [(<0),(==0),(>0)])
```

• split3 = map (
$$x \rightarrow map (flip filter x) [(<0), (==0), (>0)]$$
)

С помощта на операциите \$ и . можем да дефинираме функции чрез директно използване на други функции.

Този стил се нарича безточково програмиране.

Пример 1:

```
• g 1 = filter (\f -> f 2 > 3) 1
• g = filter (\f -> (f $ 2) > 3)
• g = filter (\f -> (>3) (($2) f))
• g = filter $ (>3) . ($2)
```

```
• split3 11 = map (x \rightarrow map (f \rightarrow filter f x) [(<0),(==0),(>0)]) 11
```

```
• split3 = map (x \rightarrow map (f \rightarrow flip filter x f) [(<0),(==0),(>0)])
```

С помощта на операциите \$ и . можем да дефинираме функции чрез директно използване на други функции.

Този стил се нарича безточково програмиране.

Пример 1:

```
• g 1 = filter (\f -> f 2 > 3) 1
• g = filter (\f -> (f $ 2) > 3)
• g = filter (\f -> (>3) (($2) f))
• g = filter $ (>3) . ($2)
```

Пример 2:

```
split3 11 = map (\x -> map (\f -> filter f x) [(<0),(==0),(>0)]) 11
split3 = map (\x -> map (\f -> flip filter x f) [(<0),(==0),(>0)])
split3 = map (\x -> map (flip filter x) [(<0),(==0),(>0)])
split3 = map (\x -> flip map [(<0),(==0),(>0)] (flip filter x))
split3 = map (flip map [(<0),(==0),(>0)] . flip filter)
```

• split3 = map \$ flip map [(<0),(==0),(>0)] . flip filter

Пример 3:

• checkMatrix k m = all ($\r -> any (\x -> mod k x > 0) r$) m

- checkMatrix k m = all ($\r -> any (\x -> mod k x > 0) r$) m
- checkMatrix $k = all (\r -> any (\x -> mod k x > 0) r)$

- checkMatrix k m = all ($\r -> any (\x -> mod k x > 0) r$) m
- checkMatrix $k = all (\r -> any (\x -> mod k x > 0) r)$
- checkMatrix $k = all (any (\x -> mod k x > 0))$

- checkMatrix k m = all ($\r -> anv (\x -> mod k x > 0) r$) m
- checkMatrix $k = all (\r -> any (\x -> mod k x > 0) r)$
- checkMatrix $k = all (any (\x -> mod k x > 0))$
- checkMatrix $k = all (any (\x -> (>0) ((mod k) x)))$

```
• checkMatrix k m = all (\r -> any (\x -> mod k x > 0) r) m
```

- checkMatrix $k = all (\r -> any (\x -> mod k x > 0) r)$
- checkMatrix $k = all (anv (\x -> mod k x > 0))$
- checkMatrix $k = all (any (\x -> (>0) ((mod k) x)))$
- o checkMatrix k = all (any ((>0) . (mod k)))

Пример 3:

```
• checkMatrix k m = all (\r -> any (\x -> mod k x > 0) r) m
```

- checkMatrix $k = all (\r -> any (\x -> mod k x > 0) r)$
- checkMatrix $k = all (anv (\x -> mod k x > 0))$
- checkMatrix $k = all (any (\x -> (>0) ((mod k) x)))$
- o checkMatrix k = all (any ((>0) . (mod k)))
- checkMatrix k = all (any (((>0) .) (mod k)))

3-10 януари 2024 г.

```
checkMatrix k m = all (\r -> any (\x -> mod k x > 0) r) m
checkMatrix k = all (\r -> any (\x -> mod k x > 0) r)
checkMatrix k = all (any (\x -> mod k x > 0))
checkMatrix k = all (any (\x -> (>0) ((mod k) x)))
checkMatrix k = all (any ((>0) . (mod k)))
checkMatrix k = all (any (((>0) .) (mod k)))
checkMatrix = all . any . ((>0) .) . mod
```

Можем да използваме още следните функции от Control. Monad:

• curry f x y = f (x,y)

- curry f x y = f (x,y)
- uncurry f(x,y) = f x y

- curry f x y = f (x,y)
- uncurry f(x,y) = f x y
- \bullet join f x = f x x

- curry f x y = f (x,y)
- uncurry f(x,y) = f x y
- join f x = f x x
- ap f g x = f x (g x)

- curry f x y = f (x,y)
- uncurry f(x,y) = f x y
- \bullet join f x = f x x
- \bullet ap f g x = f x (g x)
 - join f = ap f id

- curry f x y = f (x,y)
- uncurry f(x,y) = f x y
- \bullet join f x = f x x
- ap f g x = f x (g x)
 - join f = ap f id
 - join = ('ap' id)

- curry f x y = f (x,y)
- uncurry f(x,y) = f x y
- \bullet join f x = f x x
- \bullet ap f g x = f x (g x)
 - join f = ap f id
 - join = ('ap' id)
- (f >>= g) x = g (f x) x

- curry f x y = f (x,y)
- uncurry f(x,y) = f x y
- \bullet join f x = f x x
- \bullet ap f g x = f x (g x)
 - join f = ap f id
 - join = ('ap' id)
- (f >>= g) x = g (f x) x
 - g =<< f = f >>= g

- curry f x y = f (x,y)
- uncurry f(x,y) = f x y
- \bullet join f x = f x x
- \bullet ap f g x = f x (g x)
 - join f = ap f id
 - join = ('ap' id)
- (f >>= g) x = g (f x) x
 - g =<< f = f >>= g
 - f >>= g = ap (flip g) f

- curry f x y = f (x,y)
- uncurry f(x,y) = f x y
- \bullet join f x = f x x
- \bullet ap f g x = f x (g x)
 - join f = ap f id
 - join = ('ap' id)
- (f >>= g) x = g (f x) x
 - g =<< f = f >>= g
 - f >>= g = ap (flip g) f
- liftM2 f g h x = f (g x) (h x)

- curry f x y = f (x,y)
- uncurry f(x,y) = f x y
- \bullet join f x = f x x
- \bullet ap f g x = f x (g x)
 - join f = ap f id
 - join = ('ap' id)
- (f >>= g) x = g (f x) x
 - g =<< f = f >>= g
 - f >>= g = ap (flip g) f
- liftM2 f g h x = f (g x) (h x)
 - ap f = liftM2 f id

Можем да използваме още следните функции от Control.Monad:

- curry f x y = f (x,y)
- uncurry f(x,y) = f x y
- \bullet join f x = f x x
- \bullet ap f g x = f x (g x)
 - join f = ap f id
 - join = ('ap' id)
- (f >>= g) x = g (f x) x
 - g =<< f = f >>= g
 - f >>= g = ap (flip g) f
- liftM2 f g h x = f (g x) (h x)
 - ap f = liftM2 f id
 - ap = ('liftM2' id)

3-10 януари 2024 г.

Пример 4:

• sorted $l = all ((x,y) \rightarrow x \le y) (zip l (tail l))$

- sorted $1 = all ((x,y) \rightarrow x \le y) (zip 1 (tail 1))$
- sorted $l = all ((x,y) \rightarrow (<=) x y) (ap zip tail 1)$

```
• sorted 1 = all ((x,y) \rightarrow x \le y) (zip 1 (tail 1))
```

- sorted $l = all ((x,y) \rightarrow (<=) x y) (ap zip tail 1)$
- sorted 1 = all (uncurry (<=)) (ap zip tail 1)

- sorted $1 = all ((x,y) \rightarrow x \le y) (zip 1 (tail 1))$
- sorted $l = all ((x,y) \rightarrow (<=) x y) (ap zip tail 1)$
- sorted 1 = all (uncurry (<=)) (ap zip tail 1)
- sorted = all (uncurry (<=)) . ap zip tail

```
    sorted 1 = all (\(x,y) -> x <= y) (zip 1 (tail 1))</li>
    sorted 1 = all (\(x,y) -> (<=) x y) (ap zip tail 1)</li>
    sorted 1 = all (uncurry (<=)) (ap zip tail 1)</li>
    sorted = all (uncurry (<=)) . ap zip tail</li>
    sorted = all (uncurry (>=)) . (zip =<< tail)</li>
```

```
    sorted 1 = all (\(x,y) -> x <= y) (zip 1 (tail 1))</li>
    sorted 1 = all (\(x,y) -> (<=) x y) (ap zip tail 1)</li>
    sorted 1 = all (uncurry (<=)) (ap zip tail 1)</li>
    sorted = all (uncurry (<=)) . ap zip tail</li>
    sorted = all (uncurry (>=)) . (zip =<< tail)</li>

Пример 5:
```

Пример 4:

- sorted 1 = all (\(x,y) -> x <= y) (zip 1 (tail 1))
- sorted $1 = all ((x,y) \rightarrow (<=) x y) (ap zip tail 1)$
- sorted 1 = all (uncurry (<=)) (ap zip tail 1)
- sorted = all (uncurry (<=)) . ap zip tail
- sorted = all (uncurry (>=)) . (zip =<< tail)

Пример 5:

minsAndMaxs m = map (\r -> (minimum r, maximum r)) m

Пример 4:

- sorted 1 = all (\(x,y) -> x <= y) (zip 1 (tail 1))
 sorted 1 = all (\(x,y) -> (<=) x y) (ap zip tail 1)
- sorted 1 = all (uncurry (<=)) (ap zip tail 1)
- sorted = all (uncurry (<=)) . ap zip tail
- sorted = all (uncurry (>=)) . (zip =<< tail)

- minsAndMaxs m = map (\r -> (minimum r, maximum r)) m
- minsAndMaxs = map (\r -> (minimum r, maximum r))

Пример 4:

- sorted 1 = all (\(x,y\) -> x <= y) (zip 1 (tail 1))
- sorted $l = all (\(x,y) \rightarrow (<=) x y) (ap zip tail 1)$
- sorted 1 = all (uncurry (<=)) (ap zip tail 1)
- sorted = all (uncurry (<=)) . ap zip tail
- sorted = all (uncurry (>=)) . (zip =<< tail)

- minsAndMaxs m = map (\r -> (minimum r, maximum r)) m
- minsAndMaxs = map (\r -> (minimum r, maximum r))
- minsAndMaxs = map (\r -> (,) (minimum r) (maximum r))

Пример 4:

```
    sorted l = all (\(x,y) -> x <= y) (zip l (tail l))</li>
    sorted l = all (\(x,y) -> (<=) x y) (ap zip tail l)</li>
    sorted l = all (uncurry (<=)) (ap zip tail l)</li>
```

- sorted = all (uncurry (<=)) . ap zip tail
- sorted = all (uncurry (>=)) . (zip =<< tail)

- minsAndMaxs m = map (\r -> (minimum r, maximum r)) m
- minsAndMaxs = map (\r -> (minimum r, maximum r))
- minsAndMaxs = map (\r -> (,) (minimum r) (maximum r))
- minsAndMaxs = map (liftM2 (,) minimum maximum)

Пример 4:

- sorted 1 = all (\(x,y) -> x <= y) (zip 1 (tail 1))
 sorted 1 = all (\(x,y) -> (<=) x y) (ap zip tail 1)
- sorted 1 = all (uncurry (<=)) (ap zip tail 1)
- sorted = all (uncurry (<=)) . ap zip tail
- sorted = all (uncurry (>=)) . (zip =<< tail)

- minsAndMaxs m = map (\r -> (minimum r, maximum r)) m
- minsAndMaxs = map (\r -> (minimum r, maximum r))
- minsAndMaxs = map ($\r -> (,)$ (minimum r) (maximum r))
- minsAndMaxs = map (liftM2 (,) minimum maximum)
- minsAndMaxs = map \$ liftM2 (,) minimum maximum

Ленивото оценяване може да доведе до голям разход на памет.

Ленивото оценяване може да доведе до голям разход на памет.

B Scheme:

• (define (f x) (f (- 1 x)))

Ленивото оценяване може да доведе до голям разход на памет.

B Scheme:

- (define (f x) (f (- 1 x)))
- (f 0) \longrightarrow ?

Ленивото оценяване може да доведе до голям разход на памет.

B Scheme:

- (define (f x) (f (- 1 x)))
- ullet (f 0) \longrightarrow забива, но не изразходва памет

Ленивото оценяване може да доведе до голям разход на памет.

B Scheme:

- (define (f x) (f (- 1 x)))
- ullet (f 0) \longrightarrow забива, но не изразходва памет
- f e опашково-рекурсивна и се реализира чрез итерация

Ленивото оценяване може да доведе до голям разход на памет.

B Scheme:

- (define (f x) (f (- 1 x)))
- ullet (f 0) \longrightarrow забива, но не изразходва памет
- f е опашково-рекурсивна и се реализира чрез итерация
- $(f \ 0) \longrightarrow (f \ 1) \longrightarrow (f \ 0) \longrightarrow (f \ 1) \longrightarrow ...$

Ленивото оценяване може да доведе до голям разход на памет.

B Scheme:

- (define (f x) (f (- 1 x)))
- ullet (f 0) \longrightarrow забива, но не изразходва памет
- f e опашково-рекурсивна и се реализира чрез итерация
- (f 0) \longrightarrow (f 1) \longrightarrow (f 0) \longrightarrow (f 1) \longrightarrow ...

B Haskell:

Ленивото оценяване може да доведе до голям разход на памет.

B Scheme:

- (define (f x) (f (- 1 x)))
- ullet (f 0) \longrightarrow забива, но не изразходва памет
- f е опашково-рекурсивна и се реализира чрез итерация
- (f 0) \longrightarrow (f 1) \longrightarrow (f 0) \longrightarrow (f 1) \longrightarrow ...

B Haskell:

•
$$f x = f (1-x)$$

Ленивото оценяване може да доведе до голям разход на памет.

B Scheme:

- (define (f x) (f (- 1 x)))
- ullet (f 0) \longrightarrow забива, но не изразходва памет
- f е опашково-рекурсивна и се реализира чрез итерация
- (f 0) \longrightarrow (f 1) \longrightarrow (f 0) \longrightarrow (f 1) \longrightarrow ...

B Haskell:

- f x = f (1-x)
- f $0 \longrightarrow ?$

Ленивото оценяване може да доведе до голям разход на памет.

B Scheme:

- (define (f x) (f (- 1 x)))
- ullet (f 0) \longrightarrow забива, но не изразходва памет
- f e опашково-рекурсивна и се реализира чрез итерация
- (f 0) \longrightarrow (f 1) \longrightarrow (f 0) \longrightarrow (f 1) \longrightarrow ...

B Haskell:

- f x = f (1-x)
- f $0 \longrightarrow$ забива с изтичане на памет!

Ленивото оценяване може да доведе до голям разход на памет.

B Scheme:

- (define (f x) (f (- 1 x)))
- ullet (f 0) \longrightarrow забива, но не изразходва памет
- f e опашково-рекурсивна и се реализира чрез итерация
- (f 0) \longrightarrow (f 1) \longrightarrow (f 0) \longrightarrow (f 1) \longrightarrow ...

B Haskell:

- f x = f (1-x)
- $f 0 \longrightarrow$ забива с изтичане на памет!
- f $0 \longrightarrow f$ $(1-0) \longrightarrow f$ $(1-(1-0)) \longrightarrow f$ $(1-(1-(1-0)))... \longrightarrow$

• в Haskell може да изискаме даден израз да се оцени веднага

- в Haskell може да изискаме даден израз да се оцени веднага
- еквивалентно на форсиране на обещание

- в Haskell може да изискаме даден израз да се оцени веднага
- еквивалентно на форсиране на обещание
- seq :: a -> b -> b

- в Haskell може да изискаме даден израз да се оцени веднага
- еквивалентно на форсиране на обещание
- seq :: a -> b -> b
- оценява първия си аргумент и връща втория като резултат

- в Haskell може да изискаме даден израз да се оцени веднага
- еквивалентно на форсиране на обещание
- seq :: a -> b -> b
- оценява първия си аргумент и връща втория като резултат
- Примери:

- в Haskell може да изискаме даден израз да се оцени веднага
- еквивалентно на форсиране на обещание
- seq :: a -> b -> b
- оценява първия си аргумент и връща втория като резултат
- Примери:
 - second _ y = y

- в Haskell може да изискаме даден израз да се оцени веднага
- еквивалентно на форсиране на обещание
- seq :: a -> b -> b
- оценява първия си аргумент и връща втория като резултат
- Примери:
 - second y = y
 - second (10^10^10) $2 \longrightarrow 2$

- в Haskell може да изискаме даден израз да се оцени веднага
- еквивалентно на форсиране на обещание
- seq :: a -> b -> b
- оценява първия си аргумент и връща втория като резултат
- Примери:
 - second y = y
 - second (10^10^10) $2 \longrightarrow 2$

- в Haskell може да изискаме даден израз да се оцени веднага
- еквивалентно на форсиране на обещание
- seq :: a -> b -> b
- оценява първия си аргумент и връща втория като резултат
- Примери:
 - second $_{y} = y$
 - second (10^10^10) $2 \longrightarrow 2$

 - f x = seq x (f (1-x))

- в Haskell може да изискаме даден израз да се оцени веднага
- еквивалентно на форсиране на обещание
- seq :: a -> b -> b
- оценява първия си аргумент и връща втория като резултат
- Примери:
 - second $_{y} = y$
 - second (10^10^10) $2 \longrightarrow 2$

 - f x = seq x (f (1-x))
 - f $0 \longrightarrow ?$

- в Haskell може да изискаме даден израз да се оцени веднага
- еквивалентно на форсиране на обещание
- seq :: a -> b -> b
- оценява първия си аргумент и връща втория като резултат
- Примери:
 - \bullet second y = y
 - second (10^10^10) $2 \longrightarrow 2$

 - f x = seq x (f (1-x))
 - $f \ 0 \longrightarrow$ забива, но не изразходва памет!

- в Haskell може да изискаме даден израз да се оцени веднага
- еквивалентно на форсиране на обещание
- seq :: a -> b -> b
- оценява първия си аргумент и връща втория като резултат
- Примери:
 - second $_{y} = y$
 - second (10^10^10) $2 \longrightarrow 2$

 - f x = seq x (f (1-x))
 - $f \ 0 \longrightarrow$ забива, но не изразходва памет!
- f \$! x = seq x (f x)

- в Haskell може да изискаме даден израз да се оцени веднага
- еквивалентно на форсиране на обещание
- seq :: a -> b -> b
- оценява първия си аргумент и връща втория като резултат
- Примери:
 - second y = y
 - second (10^10^10) $2 \longrightarrow 2$

 - f x = seq x (f (1-x))
 - $f \ 0 \longrightarrow$ забива, но не изразходва памет!
- f \$! x = seq x \$ f x

- в Haskell може да изискаме даден израз да се оцени веднага
- еквивалентно на форсиране на обещание
- seq :: a -> b -> b
- оценява първия си аргумент и връща втория като резултат
- Примери:
 - \bullet second y = y
 - second (10^10^10) $2 \longrightarrow 2$

 - f x = seq x (f (1-x))
 - $f \ 0 \longrightarrow$ забива, но не изразходва памет!
- f \$! x = seq x \$ f x
 - първо оценява x и след това прилага f над оценката на x

- в Haskell може да изискаме даден израз да се оцени веднага
- еквивалентно на форсиране на обещание
- seq :: a -> b -> b
- оценява първия си аргумент и връща втория като резултат
- Примери:
 - \bullet second y = y
 - second (10^10^10) $2 \longrightarrow 2$

 - f x = seq x (f (1-x))
 - $f \ 0 \longrightarrow$ забива, но не изразходва памет!
- f \$! x = seq x \$ f x
 - първо оценява x и след това прилага f над оценката на x
 - прилага f над x със стриктно оценяване

- в Haskell може да изискаме даден израз да се оцени веднага
- еквивалентно на форсиране на обещание
- seq :: a -> b -> b
- оценява първия си аргумент и връща втория като резултат
- Примери:
 - \bullet second y = y
 - second (10^10^10) $2 \longrightarrow 2$

 - f x = seq x (f (1-x))
 - $f \ 0 \longrightarrow$ забива, но не изразходва памет!
- f \$! x = seq x \$ f x
 - първо оценява x и след това прилага f над оценката на x
 - прилага f над x със стриктно оценяване
 - f x = f \$! (1-x)

- в Haskell може да изискаме даден израз да се оцени веднага
- еквивалентно на форсиране на обещание
- seq :: a -> b -> b
- оценява първия си аргумент и връща втория като резултат
- Примери:
 - second y = y
 - second (10^10^10) $2 \longrightarrow 2$

 - f x = seq x (f (1-x))
 - $f \ 0 \longrightarrow$ забива, но не изразходва памет!
- f \$! x = seq x \$ f x
 - първо оценява x и след това прилага f над оценката на x
 - прилага f над x със стриктно оценяване
 - f x = f \$! (1-x)
 - \bullet (\$!) = ap seq

foldl (+) 0 [1..4]

fold1 (+) 0 [1..4]
$$\rightarrow$$
 fold1 (+) (0 + 1) [2..4]

```
foldl (+) 0 [1..4]

\rightarrow foldl (+) (0 + 1) [2..4]

\rightarrow foldl (+) ((0 + 1) + 2) [3..4]
```

```
foldl (+) 0 [1..4]

→ foldl (+) (0 + 1) [2..4]

→ foldl (+) ((0 + 1) + 2) [3..4]

→ foldl (+) (((0 + 1) + 2) + 3) [4..4]
```

```
foldl (+) 0 [1..4]

→ foldl (+) (0 + 1) [2..4]

→ foldl (+) ((0 + 1) + 2) [3..4]

→ foldl (+) (((0 + 1) + 2) + 3) [4..4]

→ foldl (+) ((((0 + 1) + 2) + 3) + 4) [7]
```

```
\begin{array}{c} \text{foldl (+) 0 [1..4]} \\ \longrightarrow \text{ foldl (+) (0 + 1) [2..4]} \\ \longrightarrow \text{ foldl (+) ((0 + 1) + 2) [3..4]} \\ \longrightarrow \text{ foldl (+) (((0 + 1) + 2) + 3) [4..4]} \\ \longrightarrow \text{ foldl (+) ((((0 + 1) + 2) + 3) + 4) []} \\ \longrightarrow \text{ ((((0 + 1) + 2) + 3) + 4)} \\ \longrightarrow \text{ (((1 + 2) + 3) + 4)} \end{array}
```

```
\begin{array}{c} \text{foldl (+) 0 [1..4]} \\ \longrightarrow \text{ foldl (+) (0 + 1) [2..4]} \\ \longrightarrow \text{ foldl (+) ((0 + 1) + 2) [3..4]} \\ \longrightarrow \text{ foldl (+) (((0 + 1) + 2) + 3) [4..4]} \\ \longrightarrow \text{ foldl (+) ((((0 + 1) + 2) + 3) + 4) []} \\ \longrightarrow \text{ ((((0 + 1) + 2) + 3) + 4)} \\ \longrightarrow \text{ (((1 + 2) + 3) + 4)} \\ \longrightarrow \text{ ((3 + 3) + 4)} \end{array}
```

```
\begin{array}{c} \text{foldl (+) 0 [1..4]} \\ \longrightarrow \text{ foldl (+) (0 + 1) [2..4]} \\ \longrightarrow \text{ foldl (+) ((0 + 1) + 2) [3..4]} \\ \longrightarrow \text{ foldl (+) (((0 + 1) + 2) + 3) [4..4]} \\ \longrightarrow \text{ foldl (+) ((((0 + 1) + 2) + 3) + 4) []} \\ \longrightarrow \text{ ((((0 + 1) + 2) + 3) + 4)} \\ \longrightarrow \text{ (((1 + 2) + 3) + 4)} \\ \longrightarrow \text{ ((3 + 3) + 4)} \\ \longrightarrow \text{ (6 + 4)} \end{array}
```

28 / 29

```
foldl (+) 0 [1..4]
\longrightarrow foldl (+) (0 + 1) [2..4]
\rightarrow fold1 (+) ((0 + 1) + 2) [3..4]
\rightarrow fold! (+) (((0 + 1) + 2) + 3) [4..4]
\rightarrow fold (+) ((((0 + 1) + 2) + 3) + 4) []
\rightarrow ((((0 + 1) + 2) + 3) + 4)
\longrightarrow (((1 + 2) + 3) + 4)
\longrightarrow ((3 + 3) + 4)
\longrightarrow (6 + 4)
\longrightarrow 10
```

```
fold1 (+) 0 [1..4]
\longrightarrow foldl (+) (0 + 1) [2..4]
\rightarrow fold! (+) ((0 + 1) + 2) [3..4]
\rightarrow fold! (+) (((0 + 1) + 2) + 3) [4..4]
\rightarrow fold (+) ((((0 + 1) + 2) + 3) + 4) []
\rightarrow ((((0 + 1) + 2) + 3) + 4)
\longrightarrow (((1 + 2) + 3) + 4)
\longrightarrow ((3 + 3) + 4)
\longrightarrow (6 + 4)
\longrightarrow 10
```

Проблем: Изразходва памет при оценяване, понеже отлага изчисления!


```
foldl' _ nv [] = nv
foldl' op nv (x:xs) = (foldl' op $! op nv x) xs
```

```
foldl' _ nv [] = nv

foldl' op nv (x:xs) = (foldl' op $! op nv x) xs

foldl' (+) 0 [1..4]

→ foldl' (+) 1 [2..4]

→ foldl' (+) 3 [3..4]
```